

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA BIOMEDICÍNSKÉHO INŽENÝRSTVÍ
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

**Analýza vývoje extremisticky motivovaných
kriminálních činů na území ČR v letech 2015-2019
a možnosti jejich prevence**

**The Analysis of the Development of Extremism
Motivated Criminal Acts in the Czech Republic
in 2015-2019 and the Possibilities of their Prevention**

Diplomová práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Civilní nouzové plánování

Autor diplomové práce: Bc. Hana Petřeková
Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Barbora Vegrichtová, Ph.D., MBA

Kladno 2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Petřeková** Jméno: **Hana** Osobní číslo: **456678**
Fakulta: **Fakulta biomedicínského inženýrství**
Garantující katedra: **Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva**
Studijní program: **Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Civilní nouzové plánování**

II. ÚDAJE K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Název diplomové práce:

Analýza vývoje extremisticky motivovaných kriminálních činů na území ČR v letech 2015-2019 a možnosti jejich prevence

Název diplomové práce anglicky:

The Analysis of the Development of Extremism Motivated Criminal Acts in the Czech Republic in 2015 - 2019 and the Possibilities of their Prevention

Pokyny pro vypracování:

V teoretické části bude popsán extremismus, radikalismus a možnosti radikalizace občanů České republiky. Budou zde popsány také vybrané kriminální činy motivované extremismem. Praktická část bude věnována analýze vývoje extremisticky motivovaných trestných činů v letech 2015-2019. K analýze budou použity materiály a statistiky Odboru bezpečnostní politiky Ministerstva Vnitra ČR. Bude provedena SWOT analýza a budou navrženy možnosti prevence těchto kriminálních činů. Cílem práce je zmapování vývoje extremistické kriminality a stanovení možných preventivních opatření. Výstupem práce bude ucelený přehled o této problematice na území ČR. Výsledky budou prezentovány v tabulkách a grafech.

Seznam doporučené literatury:

- [1] LEBEDA, David, Úvod do problematiky extremismu: příručka pro pedagogy. Vyd. 1. Praha: Walters Kluwer Česká republika, 2013. 99 s. ISBN 978-80-7478-394-4.
- [2] CHMELÍK, Jan, Extremismus. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-80-7380-376-6.
- [3] MAREŠ, Miroslav, Ne islámu!: protiislámská politika v České republice. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2015. Politologická řada. ISBN 978-80-7325-397-4.
- [4] VEGRICHTOVÁ, Barbora, Extremismus a společnost, ed. 2. aktualizované a doplněné vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-665-1.

Jméno a příjmení vedoucí(ho) diplomové práce:

PhDr. Barbora Vegrichová, Ph.D., MBA

Jméno a příjmení konzultanta(ky) diplomové práce:

Datum zadání diplomové práce: **23.09.2019**

Platnost zadání diplomové práce: **18.09.2021**

prof. MUDr. Leoš Navrátil, CSc., MBA, dr.h.c.
podpis vedoucí(ho) katedry

prof. MUDr. Ivan Dylevský, DrSc.
podpis děkana(ky)

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem Analýza vývoje extremisticky motivovaných kriminálních činů na území ČR v letech 2015-2019

a možnosti jejich prevence vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V Kladně dne 15.05.2020

.....
Bc. Hana Petřeková

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí mé diplomové práce paní doc. PhDr. Barboře Vegrachtové, Ph.D., MBA za cenné rady, připomínky a trpělivost při zpracování této práce.

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá problematikou extremisticky motivovaných kriminálních činů v České republice v letech 2015-2019. Jedná se o analýzu vývoje těchto činů a návrh preventivních opatření ke snížení jejich počtu.

V teoretické části jsou definovány pojmy radikalismus a extremismu. Dále jsou zde popsány modely radikalizace, dělení extremismu a je zde také seznámení s extremistickou scénou v České republice ve sledovaném období. Poslední kapitola teoretické části je věnována boji proti extremismu, přesněji organizacím, které se věnují boji proti extremismu u nás.

Praktická část obsahuje tabulky a grafy s vyhodnocením vývoje extremisticky motivovaných kriminálních činů. Dále je zde provedena SWOT analýza současné situace vývoje extremismu a jsou zde navrženy preventivní opatření. Z grafů vyplývá, že počet zmíněných činů neklesá, a tudíž je třeba pracovat na zlepšení prevence. První graf také ukazuje vývoj počtu činů v rámci jednotlivých let. Dále je viditelný výrazně nejvyšší počet trestných činů na území Hlavního města Prahy. Na druhé pozici je kraj Ústecký a na třetí Moravskoslezský kraj.

Z práce tedy vyplývá, že se v České republice počet extremisticky motivovaných kriminálních činů za sledované období zvyšuje, popřípadě stagnuje. Nejvyšší počet těchto činů je na území Hlavního města Prahy, proto je nutné se tomuto problému věnovat a posílit preventivní opatření. Nejvyšší potenciál v oblasti prevence je shledán v informování obyvatel o problematice a snaze o zabránění šíření dezinformací a hoaxů.

Klíčová slova

Radikalizace; extremismus; pravicový extremismus; levicový extremismus;
SWOT analýza

ABSTRACT

This diploma thesis deals with the issue of extremist-motivated criminal acts in the Czech Republic between the years 2015-2019. It is an analysis of the development of these acts and a proposal for preventive measures to reduce their number.

The theoretical part defines the terms radicalism and extremism. There are also described models of radicalization and division of extremism. Furthermore, you can find an introduction to the extremist scene in the Czech Republic in the given period. The last chapter of the theoretical part is devoted to the fight against extremism, more specifically to organizations that fight against extremism in our country.

The practical part contains tables and graphs evaluating the development of crimes motivated by extremism. Furthermore, a SWOT analysis of the current situation of the development of extremism is performed and also preventive measures are proposed here. The graphs show that the number of these acts is not decreasing, and therefore it is necessary to work on improvement of their prevention. The first graph shows the increase of the number of the acts within the individual years. Significantly, the highest number of crimes is evident in the territory of the capital city Prague. The Ústí nad Labem region is in the second place and the Moravian-Silesian region is the third.

All in all, the work shows that the number of extremist-motivated criminal offenses in the Czech Republic is increasing or stagnating during the given time period. The highest number of these acts happened in the territory of the capital city Prague, therefore it is necessary to focus on this problem and make preventive measures work. The highest potential in the field of prevention lies

in informing the population about this issue and try to stop the spread of misinformation and hoaxes.

Keywords

Radicalisation; Extremism; Right-wing Extremism; Left-wing Extremism;
SWOT Analysis

Obsah

1	Úvod.....	11
2	Cíle práce a hypotézy	12
3	Přehled současného stavu.....	13
3.1	Radikalismus	13
3.1.1	Modely radikalizace.....	15
3.2	Extremismus.....	21
3.2.1	Politický extremismus	24
3.2.2	Národnostní extremismus	29
3.2.3	Náboženský extremismus.....	29
3.2.4	Ekologický extremismus	30
3.3	Extremismus v České republice v letech 2015-2019.....	31
3.3.1	Pravicový extremismus	31
3.3.2	Protiimigrantský a protiislámský extremismus.....	37
3.3.3	Paramilitární a domobranecké skupiny	41
3.3.4	Levicový extremismus.....	42
3.3.5	Alternativní média	47
3.4	Boj proti extremismu	49
3.4.1	Bezpečnostní systém státu	49
3.4.2	Organizace bojující proti extremismu	51
3.4.3	Legislativa.....	53
4	Metodika.....	58
4.1	Vývoj extremisticky motivovaných kriminálních činů	58
4.2	SWOT analýza.....	58

4.2.1	Postup	59
5	Výsledky	60
5.1	Vývoj zjištěných extremistických trestných činů v letech 2015–2019 .	60
5.2	SWOT analýza.....	66
5.3	Vyhodnocení hypotéz	70
5.5	Návrh možností prevence	71
6	Diskuze	74
7	Závěr	82
8	Seznam použitých zkratk.....	84
9	Seznam použité literatury	86
10	Seznam použitých obrázků	97
11	Seznam použitých tabulek.....	98

1 ÚVOD

V této diplomové práci se budu zabývat extremisticky motivovanou kriminalitou na území našeho státu za období let 2015-2019. Pojem extremismus je v dnešní společnosti poměrně často a nesprávně používán. Běžný občan slyší tento pojem v souvislosti s různými činy a výstupy. Může to být v souvislosti s politickou situací, s migrací, s náboženstvím či sportovními kluby. Slovo „extrémní“ se na nás valí ze všech stran, aniž by mnoho z nás opravdu vědělo, o co se vlastně jedná. A co teprve pojem „radikální“? Tyto dva pojmy bývají často zaměňovány. Proto je společnost vnímá jako synonyma.

Důkazem toho, že opak je pravdou může být jednoduché přirovnání ve slovním spojení. Extrémní sporty si každý dokáže představit o co se jedná. Pokud by bylo slovo „radikální“ synonymem ke slovu „extrémní“ vyjde nám spojení radikální sporty. Toto se zdá být nesmysl. Tento prostý příklad je důkazem, že zmíněné pojmy opravdu synonymy nejsou a je třeba se nad nimi zamyslet. Toto bude rozebráno v teoretické části práce spolu s popisem modelů radikalizace a popisem extremistické scény v České republice za zmíněné období. Nezbytnou součástí teoretické části bude přehled organizací, které se bojem s extremismem u nás zabývají a základní přehled související legislativy.

V praktické části budou ukázány grafy a tabulky, ze kterých je možné vyčíst vývoj extremisticky motivovaných kriminálních činů v České republice za dané období. SWOT analýza současné situace související s extremismem definuje jak silné stránky a příležitosti, tak stránky slabé a hrozby, kterým je třeba v budoucnu věnovat více pozornosti. Na závěr praktické části budou navržena preventivní opatření, která by mohla vést ke snížení počtu trestných činů motivovaných extremismem. V diskuzi budou výsledky rozebrány detailně včetně možných příčin jednotlivých problémů.

2 CÍLE PRÁCE A HYPOTÉZY

Cílem práce je zmapování vývoje extremisticky motivovaných kriminálních činů na území České republiky a navržení preventivních opatření ke zmírnění počtu extremisticky motivované kriminality. Výstupem práce bude ucelený přehled o vývoji těchto činů a návrh opatření ke snížení počtu zmíněných kriminálních činů.

Hypotézy:

- 1) Předpokládám, že počet extremisticky motivovaných kriminálních činů na území České republiky klesá.
- 2) Předpokládám, že dlouhodobě nejvyšší počet extremisticky motivovaných kriminálních činů je sledován v hlavním městě Praze.

3 PŘEHLED SOUČASNÉHO STAVU

V této části práce budou popsány pojmy související se zkoumanou problematikou. Konkrétně bude popsán radikalismus a proces radikalizace včetně jednotlivých modelů. Modely radikalizace jsou možnosti jak jedince, v tomto případě občana ČR, zradikalizovat. Dále bude definován pojem extremismus, včetně jeho dělení. Následuje popis extremistické scény v České republice ve sledovaném období. V rámci této kapitoly budou popsány také vybrané extremisticky motivované kriminální činy, jako například čin Jaroslava Baldy nebo žhářské útoky spojené s policejní akcí Fénix. Poslední část přehledu současného stavu bude věnován organizacím bojujícím proti extremismu a přehledu základní legislativy.

3.1 Radikalismus

V této kapitole bude popsán význam pojmu radikalismus a jeho možná odvětví. Dále bude popsán proces radikalizace a jeho modely. Jedná se o způsoby, jak jedince zradikalizovat k podpoře určité ideologie.

Pojem radikalismus vychází z latinského slova radix, což znamená kořen. Z tohoto vyplývá i samotné prvotní pochopení slova radikalismus, kdy je často chápáno jako návrat ke kořenům či základům. Radikalismem je tedy chápána politika (ideologie), která zastává a obhájí výraznější politické, sociální nebo ekonomické změny proti současnému uspořádání. Jedná se o podporu této politiky nebo změny. V politickém pojetí je radikalismus chápán jako zastávání kritických postojů, kterými se jedinec či skupina snaží změnit nebo zlepšit politickou situaci. Cílem v tomto případě není odstranění demokratického systému, pouze jeho zlepšení. Toto jednání se pohybuje na samotném kraji zákona, ale stále jej nelze považovat za nezákonné. Jinými slovy radikálové

(představitelé radikalismu) požadují zásadní a nekompromisní řešení každého problému. Vyhýbají se tedy kompromisům a diskuzím. (1, 2)

Radikalismus se může projevovat v různých oblastech. Nejčastěji se však u nás setkáváme s radikalismem náboženským a politickým. Náboženský radikalismus je dále možné rozdělit podle vyznávaného náboženství. Stále se jedná o vyhraněné názory a výklad náboženských textů od základu, často bez znalosti kontextu a historických souvislostí. Nejvýraznějšími odvětvími náboženského radikalismu jsou křesťanský, buddhistický a islámský radikalismus. V současnosti nejdiskutovanějším a nejnebezpečnějším je radikalismus islámský, kterému je zároveň věnována velká pozornost odborníků i laické veřejnosti. Islámský radikalismus je považován za významnou hrozbu pro téměř celou Evropu včetně České republiky. U nás naštěstí žádné větší projevy islamistických radikálů zatím zaznamenány nebyly. Důvodem může být malá členská základna islámské komunity a jejich dobré začlenění do společnosti. (1, 2)

Radikalismus politický lze klasicky rozdělit na pravicový a levicový a odpovídá rozdělení politického extremismu, které je součástí další kapitoly teoretické části této práce. (1)

Radikalizace je dalším z pojmů, které je nutné si definovat. Definice radikalizace je mnoho, každý z autorů má odlišný názor na podstatu radikalizace a její popsání. Ministerstvo vnitra definuje radikalizaci takto: *„Radikalizací jsou rozuměny změny ideologických postojů člověka směrem k postojům vyhraněným, které vybočují z ústavních norem, vyznačují se prvky netolerance a útočí proti základním demokratickým ústavním principům. Tyto extremistické postoje jsou způsobilé přejít v aktivity, které působí destruktivně na stávající demokratický systém, včetně aktivit násilného charakteru.“* (2) Toto pojetí se soustředí výhradně

na radikalizaci politickou. Širší pojetí uvádí ve své knize docentka Vegrichtová a její definice je následující: *Radikalizací jsou rozuměny změny ideologických postojů člověka směrem k postojům vyhraněným, které vybočují z ústavních norem, vyznačují se proky netolerance a útočí proti základním demokratickým ústavním principům. Tyto extremistické postoje jsou způsobilé přejít v aktivity, které působí destruktivně na stávající demokratický systém, včetně aktivit násilného charakteru.* (1) Z uvedených definic, ač jsou lehce odlišné, vyplývá, že radikalizace je proces proměny postojů a názorů jedince směrem k dané ideologii. Tuto změnu lze nazvat procesem radikalizace. Radikalizační proces může mít mnoho podob a různé časy trvání přeměny jedince. Průběh radikalizace jedince je velmi individuální. V některých případech má tento proces rapidní průběh, v jiných je může jednat o dlouholetý proces přijímání názorů a přípravy na krajní řešení problému. Příčiny radikalizace lze rozdělit do tří úrovní. První z nich je mikroúroveň, kdy se posuzují osobní dispozice jedince, jako například krize osobnosti, sociální vyloučení, diskriminace či pocit potřeby pomsty. Mezoúroveň se zabývá širším okolím jedince. Může se jednat o komunity s podobnými osobnostními problémy či jiné skupiny, které se vyznačují formováním radikálních osobností ze své podstaty pocitu křivdy a ublížení. Poslední úroveň je makroúroveň, kterou reprezentují počiny vlády a politických stran a společenská situace ve státě, zřídka i v zahraničí. Radikalizační proces se tedy skládá z více úrovní od samotného nitra člověka až po vládnoucí politiky státu nebo dokonce mezinárodní organizace. (1,2)

3.1.1 Modely radikalizace

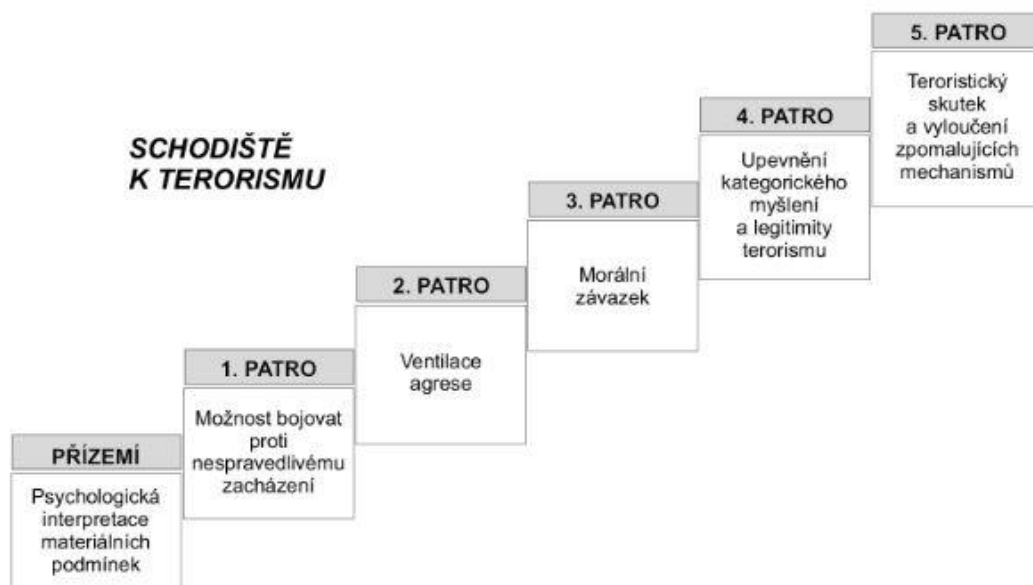
Proces radikalizace je velmi individuální a není možné jednoznačné určení postupu, který by fungoval u všech jedinců. Proces může trvat několik týdnů, měsíců, ale i několik let. Bylo navrženo několik modelů, jak proces radikalizace probíhá. Každý z modelů je specifický a odlišný od ostatních. Každý z autorů má na radikalizaci jiný názor, shodují se pouze v jednom. Radikalizace je proces.

Společným znakem je také odstupňování jednotlivých fází radikalizace a „zlomový bod“, který je zásadní pro daný model. (1,3)

Schodiště k terorismu-Moghaddam

Schodiště k terorismu je pravděpodobně nejznámějším modelem radikalizace. Model zformuloval americký psycholog Fathali Moghaddam. Model představuje schodiště několikapatrové budovy, kdy v prvním podlaží se nachází většina běžných občanů, kteří se potýkají s pocity bezpráví a křivdy. Druhé podlaží představuje část populace, která se rozhodne s těmito pocity bojovat. Usiluje o nápravu a změnu nevhodných podmínek. K tomuto boji využívají pouze legitimní prostředky, které nejsou vždy účinné, proto dochází k ještě větší frustraci a agresi. Jedinci nacházející se v tomto stádiu jsou snadnými cíli pro organizace rekrutující nové členy. Další podlaží představuje osoby, které jsou rekrutovány a postupně indoktrinovány ideologií organizace. Jedinec se stává oddaným ideologii a toto patro lze považovat za zmíněný bod zlomu. V této fázi jedinec přerušuje kontakty s původním sociálním zázemím a soustředí se pouze na organizaci, v níž se nyní nachází. Dalším podlažím se upevní postoj „my versus oni“ a jedinec odmítá jakékoliv spekulace o legitimitě teroristických metod. Následující obrázek ukazuje schéma tohoto modelu. (1,3)

Obrázek 1 Schodiště k terorismu (zdroj: 1)

Model je založen na principu ospravedlnění ideologie pomocí třech základních elementů, kterými jsou pocit bezpráví, určení viníka a morálně ospravedlněná metoda a účinná řešení. (1)

Pyramidální model – McCauley a Moskalkenko

Pyramidální model radikalizace pochází od dvojice vědců Clarka McCauleyho a Sophie Moskalkenko působících na amerických univerzitách. Tento model ukazuje dvanáct mechanismů radikalizace podle cíle, na který působí. Úroveň působení rozdělují na individuální, skupinovou a celospolečenskou, přičemž v každé z úrovní jsou popsány čtyři různé způsoby radikalizace. Model ukazuje, že radikalizace se zvyšujícím se stupněm graduje a zvyšuje se oddanost skupině či organizaci. Za zlomový bod zde považují okamžik identifikace se se skupinou. Podstatou této teorie radikalizace je, že proces je založen na principu akce a reakce, tedy, že nevychází přímo jen z jedince, ale jedná se o reakce jedince na nějaký podnět ať už skupiny či společnosti.

Jako příklad lze uvést soupeření mezi dvěma skupinami obyvatel, kdy jedna skupina vždy reaguje na počín skupiny druhé. Reakce vždy musí být výraznější než akce původní. Tím se obě skupiny radikalizují. (1,4)

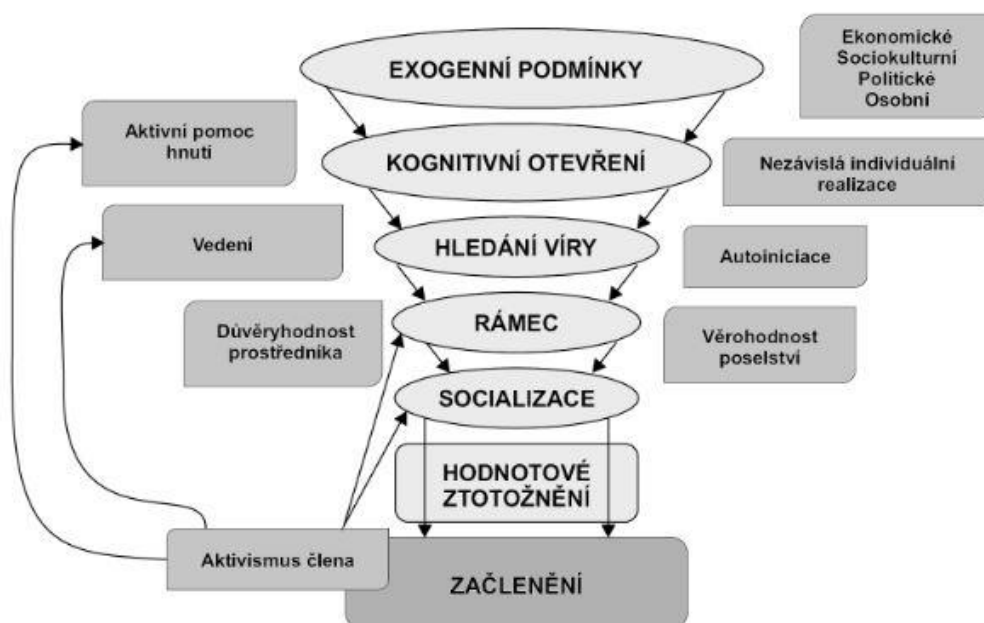

Obrázek 2 Pyramidální model (zdroj: 1)

Obrázek ukazuje schéma znázorňující pyramidální model od nejnižšího patra individuální radikalizace po celospolečenské radikální jednání. (1)

Sedmistupňový model –Wiktorowicz

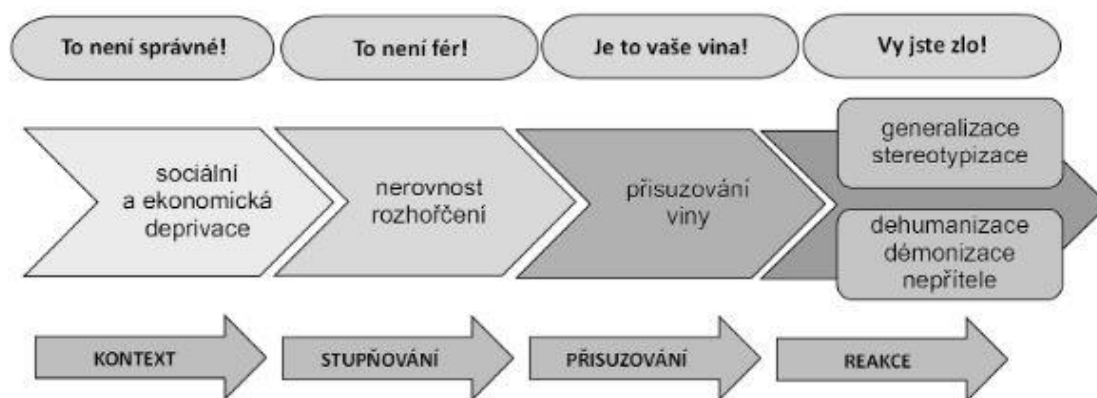
Tento model, skládající se ze sedmi stupňů, navrhl odborník na islámskou radikalizaci Quintan Wiktorowicz. Klíčovým okamžikem tohoto modelu je fáze otevření se poznání, kdy se jedinec nachází v osobnostní krizi a je náchylný k přijímání cizí nebo nové ideologie. Tohoto využívají například teroristické organizace, které otevření k poznání a přijímání jejich ideologie podporují různými způsoby a hodnoty jedince oslabují. Speciálním nástrojem je takzvaný morální šok, do kterého se jedinec dostane po předložení různých fotografií či dokumentů. Jedná se například o usmrcování blízkých vládními činiteli a podobně. Jedinec v tomto spatřuje bezpráví a nespravedlnost. Tímto se probouzí jeho touha po pomstě a proces náboru k organizaci pokračuje. Dalším možným způsobem může být pomoc při hledání víry a smyslu bytí jedince. Dále pak jedinec ověřuje, zda jsou jeho cíle v souladu s názory a cíli skupiny, do níž se začleňuje. Pokud dochází k pozitivnímu zjištění, následuje začlenění do skupiny a proces radikalizace je ukončen v době, kdy jedinec přijímá plně bez výhrad sdílenou ideologii. Schématické znázornění ukazuje následující obrázek. (1)

Obrázek 3 Sedmistupňový model (zdroj: 1)

Čtyřstupňový model – Borum

Tento model, který navrhl psycholog Randy Borum, se zakládá na pochopení teroristického útoku samotnými teroristy. Jejich uvažování je založeno na zcela oprávněné odplatě za křivdu nebo ublížení, kterého se jim dostalo. Tento model byl původně vytvořen jako tréninkový nástroj bezpečnostních složek. Důležitou roli zde hraje samotné uvažování jedince o daném problému jako například chudoba či nezaměstnanost. Tyto jevy radikálové označují za „nesprávné“. Dále je třeba tyto jevy označit za „nespravedlivé“ jelikož za ně jedinec sám nemůže a hledá „viníka“. Z tohoto obviní konkrétní osobu nebo skupinu. Následně dochází k dehumanizaci viníka a tím i potenciálního cíle násilí. Toto přispívá k ospravedlnění a legitimizaci připravovaného činu v očích jedince. Zde se nachází také pomyslný zlomový bod v radikalizaci jedince. Násilí je dále vnímáno jako legitimní prostředek v boji proti „zlu“ a k dosažení spravedlnosti. (1)

Obrázek 4 Čtyřstupňový model (zdroj: 1)

Sinaiův model

Tento model byl vyvinut v roce 2012 Joshuou Sinaiem. Model dělí proces na tři části. Radikalizaci, mobilizaci a samotou akci. Stejně jako předchozí modely znázorňuje spíše pojetí radikalizace vedoucí k teroristickému činu.

Principy jsou ale použitelné i mimo terorismus. Fáze radikalizace obsahuje šest skupin faktorů, které ji ovlivňují. Jedná se o osobnostní faktory, politické a socioekonomické faktory, ideologické faktory, komunitní faktory, skupinové faktory a takzvané faktory možností stát se extremistou. Další fází je mobilizace, tu Sinai popisuje jako aktivní zapojení jedince, které se skládá ze tří komponentů. Příležitost, schopnost a připravenost vykonat zamýšlenou akci. Poslední částí je samotná akce nebo útok. (5)

Fáze radikalizace dle Dalgaard-Nielsenové

Dánská vědkyně Anja Dalgaard-Nielsen formulovala psychologické přístupy k poznání radikalizačního procesu a stanovila jeho šest fází. První fází je identifikace problému jedince a považování jej za nespravedlnost (křivdu či diskriminaci), následuje vykonstruované morální obhájení násilí a určení viníků (budoucích obětí). Čtvrtou fází je dehumanizace obětí. Dále pak rozprostření či odmítání zodpovědnosti, a nakonec zlehčování následků, například pomocí přirovnání k horšímu činu. (5)

3.2 Extremismus

Pojem extremismus je velmi nejednoznačným a lze jej popsat mnoha způsoby a definicemi. Jednou z možných definicí je dle Ministerstva vnitra tato.

„Pojmem extremismus jsou označovány vyhraněné ideologické postoje, které vybočují z ústavních, zákonných norem, vyznačují se prvky netolerance, a útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku.“ (6)

Mezi tyto principy patří:

- *úcta k právům a svobodám člověka a občana (čl.1 Ústavy),*

- *svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát (čl. 1 Ústavy),*
  - *nezměnitelnost podstatných náležitostí demokratického právního státu (čl. 9 odst. 2 Ústavy),*
  - *svrchovanost lidu (čl. 2 Ústavy),*
  - *volná soutěž politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů (čl. 5 Ústavy),*
  - *ochrana menšin při rozhodování většiny (čl. 6 Ústavy),*
  - *svoboda a rovnost lidí v důstojnosti a právech, nezadatelnost, nezczitelnost, nepromlčitelnost a nezrušitelnost základních práv a svobod bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního a sociálního původu, příslušnosti k národnosti nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení (čl. 1, čl. 3 Listiny základních práv a svobod).“*
- (6)

Tuto definici lze považovat za stěžejní pro tuto práci, neboť i praktická část diplomové práce bude vycházet z podkladů Odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra.

Pojem extremismus bývá často nesprávně ztotožňován s pojmem radikalismus. Jejich význam i podstata slova se ale liší. Jak již bylo zmíněno pojem radikalismus vychází z latinského slova radix, což znamená kořen. Extremismus vychází také z latiny, avšak ze slova extremus. Extremus v překladu znamená nejkrajnější, popřípadě hraniční. Radikalismus je tedy zjednodušeně návrat ke kořenům nebo základům, oproti tomu extremismus je považován za krajní a vyhraněné řešení situace. Nejpodstatnějším rozdílem mezi radikalismem a extremismem je hrana zákonnosti. I když je tyto pojmy občas složité rozeznat a definovat, zásadní rozdíl mezi nimi je. Radikalismus se pohybuje v mezích zákona a respektuje platnou legislativu.

Extremismus hranice zákona překračuje a ohrožuje demokratické základy našeho státu. (7,8,9,10)

Lebeda ve své příručce pro pedagogy definuje extremismus jako jakoukoliv aktivitu směřující proti ústavě a demokracii. Tato definice se zdá být nejjednodušší a, pro běžnou populaci, nejpochoptelnější. (7)

Pro praktikování extremismu je zapotřebí také lidských zdrojů, které jej vykonávají. Nositele extremismu lze rozdělit do tří skupin. Jedná se o jednotlivce, skupiny či hnutí a státy. Mezi jednotlivci jsou časté individuální projevy typu sebevražedného útoku nebo atentátu. Oproti tomu aktivity hnutí, skupin nebo politických stran, popřípadě teroristických organizací jsou dlouhodobé a strategicky velmi dobře promyšlené. Mezi tyto skupiny lze zařadit například pravicovou Dělnickou stranu sociální spravedlnosti, levicovou Síť revolučních buněk či uskupení Národní domobrana. Poslední skupinou jsou státy. Typickým příkladem může být Severní Korea, která je svou politikou sama o sobě extrémní. (8)

Příčiny extremismu je složité přesně specifikovat, jelikož u každého jedince je proces radikalizace jiný. Extremismus byl ve společnosti vždy, jen se o něj společnost tolik nezajímala a považovala jej za jev, který je součástí každé společnosti. Společným znakem je však téměř vždy nespokojenost s fungováním společnosti, nespokojenost s politickým vedením státu či jakákoliv jiná frustrace. Velký vliv zde hraje stav společnosti samotné. Ekonomická vyspělost státu, životní úroveň, sociální zabezpečení občanů, či morální vzory ve vedení státu jsou schopny náklonnost k extremismu ovlivnit. (8)

Důležitou metodou extremismu je propaganda. Dle definice Ministerstva vnitra ČR se jedná o cílené systematické šíření informací a myšlenek, které je využíváno za účelem prosazování nebo podpory politické kauzy

či názoru. V kontextu extremismu je propaganda nebezpečným jevem. Provokuje a vybízí společnost k páchání trestné činnosti a konání v rozporu se zákonnými normami. Konkrétně se jedná o rozpor s demokratickými a ústavními principy. Propaganda má čtyři základní zásady. První z nich je jednoduchost. Informace, která je propagována musí být jednoduchá, aby ji pochopilo co nejvíce občanů. Další zásadou je oslovení emocí. Sdělení musí působit na city jedince. Musí působit sympaticky, antipaticky nebo způsobovat strach, závist, úzkost či lásku. Sdělení by se mělo vyvarovat podnětů k zamyšlení. Cílem propagandy není přimět jedince myslet. Třetí zásadou je oslovení představitosti. To je nejčastěji provedeno pomocí barevných obrázků, výrazných zvuků nebo například výhružnou hudbou. Poslední neméně důležitou zásadou je neustálé opakování téhož. Informace, kterou chceme šířit je nutné neustále opakovat a vrývat do paměti. V čase je možné ji lehce obměnit podle situace. Zkrátka říkat lidem, co chtějí slyšet. (13)

Rozmanitost a současně komplikovanost extremismu lze vidět i jeho samotném rozdělení. Extremismus je možné klasifikovat například jako extremismus politický, národnostní, náboženský a ekologický. Přičemž extremismus politický lze dále dělit na extremismus pravicový a levicový. Z výčtu druhů extremismu je patrné jeho široké zaměření a působení v různých oblastech společenského dění. (7,11,12)

3.2.1 Politický extremismus

Politický extremismus je jednou z nejvýraznějších a nejpoulnějších oblastí extremismu. Vyplývá to z jeho zaměření, jelikož v současnosti je politická scéna jedním z hlavních témat veřejných diskuzí. Tohoto politický extremismus velmi schopně využívá. Jeho podobu lze chápat jako odchylku od běžně používaných norem a standardů v prostředí státní politiky. Toto odchýlení od standardu má často formu politického programu s prvky nesnášenlivosti a odmítání

kompromisů, který je mnohými podporován. Jednoduše řečeno, politický extremismus lze chápat jako radikální odmítání politiky státu, a to i za použití násilí. Pod tento pojem lze skrýt jakékoliv aktivity proti současnému systému nebo politickým standardům, jejichž cílem je systém nahradit něčím novým a lepším. (7,11,12)

Jak již bylo zmíněno politický extremismus lze rozdělit na extremismus pravicový a levicový. Dělení politiky na pravici a levice vychází již z 18. století z období Francouzské revoluce. Pravice od těch dob představuje snahu o zachování tradičních hodnot a uspořádání společnosti. Snaží se o zachování společenských vrstev a volného trhu a tržního hospodářství. Zatímco levice usiluje o rovnost a spravedlnost. Dále také podporuje nižší sociální vrstvy a snaží se o „spravedlivé“ rozdělení bohatství a moci. Samotné rozdělení politické scény na pravici a levice ještě není extremisticky nijak ovlivněno. O politickém extremismu lze hovořit, pokud názory skupiny či jedince jsou výrazně vzdálené od středu politického spektra. Jinými slovy, pokud jsou extrémně pravicové nebo levicové. (7,11,13)

Toto dělení politického extremismu lze považovat za základní jeho rozdělení. V současnosti se objevují extremistické skupiny, které nemusí být jednoznačně pravicové nebo levicové. Jejich společným znakem je však snaha o antisystémovost, kdy je prakticky jedno, zda je politická situace nakloněna na levou či pravou stranu. Těmto hnutím jde převážně o odpor vůči současnému systému a snahu o nastolení svého pořádku a prosazování svých názorů a ideologií. (7,11)

3.2.1.1 Pravicový extremismus

Pravicovým extremismem lze tedy nazývat strany a uskupení jejichž politika razantně odmítá základy a principy demokratického fungování státu.

Základním principem pravicového extremismu je tedy zpochybňování demokratických základů, kterými jsou:

- *Suverenita lidu*
- *Vláda lidu*
- *Pro lid a lidem*
- *Princip plurality*
- *Princip konsensu*
- *Princip většiny*
- *Ochrana menšiny*
- *Vláda na čas*
- *Rovnost rozhodujících*
- *Svoboda*
- *Princip vyloučení násilné vlády*
- *Princip práva na odpor*
- *Úcta k lidským a občanským právům se skládá z lidské důstojnosti, svobody a rovnosti (11, strana 25-26)*

Nejčastěji popíraným a zpochybňovaným principem pravicových extrémistů je princip rovnosti, který je důležitým znakem vyspělé demokratické společnosti. Pravicoví extrémisté sympatizují s historicky užívanými praktikami a politickými směry, kterými jsou nacionalismus, nacismus a fašismus. Dalšími jejich oporami jsou rasismus a xenofobie. (7,11)

Nacionalismus je politická ideologie vycházející z názoru, že národ je základní společenskou jednotkou. Národ je v tomto případě jediným oprávněným nositelem státní moci. Nacionalismus odmítá jakékoliv sblížení se a navazování vztahů mezi národy. To znamená, že odmítá společenství národů jako například Evropskou unii či NATO. (10,12)

Fašismus vychází částečně z nacionalismu. Jsou k němu přidány prvky antidemokratické a antiliberální. Původně se jedná o politiku italského vůdce Benita Mussoliniho, který tuto ideologii považoval za inovativní a jedinou správnou k vedení státu. (10,12)

Nacismus je možné považovat za modifikaci fašismu. Oproti klasickému italskému fašismu je nacismus ideologií německé politiky Adolfa Hitlera, který vyzdvihuje pouze jednu rasu jako správnou. (10,12)

Na nacismus dále navazuje neonacismus, který se snaží o připomenutí nacistické ideologie. Neonacismus vyzdvihuje nadřazenost bílé rasy a bojuje proti odlišnostem od této „čisté“ rasy. Zejména se jedná o odmítání imigrantů, homosexuálů, komunistů, cikánů a Židů. (10,12)

Rasismus stojí na přesvědčení o nerovnosti ras a na tom, že mezi rasami existuje určitá hierarchie, která by se měla ve společnosti dodržovat. Tato hierarchie je údajně dána genetickými rozdíly mezi jednotlivými rasami. Cílem rasismu je potlačení jiných ras ve prospěch rasy jediné. (7,11)

Xenofobie s rasismem velmi úzce souvisí a často je jeho součástí. Jedná se o strach z neznámého a cizího. Xenofobie je často založena na nepodložených faktech a domněnkách o určitém společenském jevu či rase nebo kultuře. Jde o nedůvodné obavy z uměle vykonstruovaného a mnohdy neexistujícího nebezpečí. (7,11)

Významným pojmem vycházejícím z xenofobie je antisemitismus. Jedná se o nesnášenlivost z Židům a k židovskému náboženství. Nejznámějším příkladem je ideologie Adolfa Hitlera, která měla za cíl vyhlazení evropských Židů. (10,12)

3.2.1.2 Levicový extremismus

Stejně jako extremismus pravicový je levicový extremismus v demokratické společnosti považován za nepřijatelný, jelikož je v rozporu s demokratickými principy. Tyto dva druhy extremismu mají tento jeden společný rys a tím je odpor nebo nerespektování demokracie. Na druhou stranu jsou tyto směry velmi odlišné a dá se říct, že stojí výrazně proti sobě. Na první pohled by se mohlo zdát, že odmítání extremisticky pravicových názorů je vlastně správné a mnoho lidí s tímto názorem může sympatizovat. Opak je ale pravdou. Mezi tyto extremisticky pravicové jevy, které extrémní levice odmítá, lze zařadit například nezaměstnanost a bezdomovectví. (7,11)

Levicový extremismus vychází převážně ze dvou směrů. Těmi jsou komunismus a anarchismus. Komunismus vychází z latinského slova *communis*, což znamená „společný“. Z tohoto slova je možné vyvodit hlavní zásadu komunismu, která požaduje společné vlastnictví všech a vymazání rozdílů mezi jednotlivými třídami společnosti. Zastánci této ideologie jsou nazýváni komunisty a často se sdružují v nejrůznějších politických uskupeních a stranách. (7,11)

Zatímco podporovatelé komunismu jsou pro vedení státu komunistickými stranami, anarchisté celkový koncept vedení odmítají. Pojem anarchismus vychází z řeckého slova *ánarchos*, což znamená „bez vůdce“ a z tohoto vyplývá celá ideologie. Hlavní myšlenkou anarchismu je odmítání jakékoliv autority ve společnosti. Anarchisté jsou přesvědčeni o tom, že společnost nebo stát není třeba řídit a odmítají jakoukoliv formu nadvlády člověka nad člověkem jiným. Tímto odmítají instituci státu, kdy skupina řídící stát ovlivňuje a řídí zbytek obyvatelstva. Společnost se podle této ideologie dokáže řídit sama a lidé by se měli seskupovat v různých společenstvích pouze na základě dobrovolnosti. Často užívaným pojmem v názvech anarchistických uskupení

je slovo autonomní, které zde vyjadřuje schopnost být nezávislý na jiných uskupeních, nejčastěji na státním zřízení nebo jiných autoritářských skupinách. (7,11)

3.2.2 Národnostní extremismus

Národnostní extremismus lze definovat jako nenávistné jednání proti etnikům. Je možné jej nazývat také jako etnický extremismus. Tento druh extremismu se v současné době na našem území prakticky nevyskytuje. (6,7)

3.2.3 Náboženský extremismus

Za náboženský extremismus je možné považovat jednání členů skupiny s extremistickými rysy na základě náboženského vyznání. Takovouto skupinou může být náboženské hnutí nebo sekta. Za náboženský extremismus může být považováno jak jednání jejich členů, tak jednání jejich podporovatelů. Projevy tohoto typu extremismu mohou být různé. Nejčastěji se jedná o manipulaci, psychické nebo fyzické násilí a záměrné porušování právního řádu. (7)

Náboženský extremismus lze rozdělit do dvou podtypů. Jedním je takzvaná extrémizace již existujícího náboženství, například islámu. Druhým podtypem je vznik nového vyznání, které je extremistické již svými vyhrcovanými názory a praktikami. V této oblasti se prosazují zejména různé náboženské sekty. Za sektu lze považovat uskupení stejně smýšlejících lidí, které má pevně organizovanou strukturu. Nároky na členy sekty a jejich zásady jsou mnohdy až absolutistické a přehnané. Některé sekty po svých členech požadují, aby se vzali svého majetku, své svobody a prakticky i svého života. V tomto okamžiku se sekta stává nebezpečnou a je třeba jí věnovat značnou pozornost. (7,11)

Další součástí náboženského extremismu je náboženský fundamentalismus. Jedná se o cílenou interpretaci textů historicky zakořeněných náboženství, kdy jsou do dnešní doby vnášeny praktiky nedemokratické, či dokonce nehumánní. V současnosti se jedná o velký fenomén, zejména díky islámskému náboženství. Islámský extremismus je jednou z nejzávažnějších bezpečnostních hrozeb a je mu věnována velká pozornost v politickém světě nejen u nás, ale i ve světě. (7,11)

3.2.4 Ekologický extremismus

Ekologický extremismus lze považovat za fenomén dnešní doby a je možné jej definovat podobně jako extremismus jiného druhu. Jedná se o vyhrocené (extrémní) jednání skupin či jednotlivců, kteří tak jednají v přesvědčení pro záchranu životního prostředí. Celková motivace ekologických extremistů koření v ekologických myšlenkách a snaze o jejich prosazení mnohdy tak, že se nebrání páchání trestných činů, převážně se jedná o poškozování cizího majetku a bránění legálním aktivitám, které shledávají neekologickými. Na první pohled se zdá, že ekologický extremismus je samostatnou odnoží extremismu, která se věnuje pouze záchraně životního prostředí. Není tomu tak. Mnohá politická uskupení propagují takzvaný ekologismus jako součást své ideologie. Nelze samozřejmě tvrdit, že všechna uskupení, vyznávající ekologismus nebo jsou ekologicky motivována, jsou nutně politická. Pokud však ano, tato uskupení častěji tíhnou k levicovým politickým skupinám. Společně tedy vyznávají anarchismus a jsou zásadně proti kapitalismu, který považují za jednu z hlavních příčin poškozování životního prostředí. (7,11)

3.3 Extremismus v České republice v letech 2015-2019

V této kapitole bude popsána extremistická scéna v České republice od roku 2015 do roku 2019, jelikož těmito léty se diplomová práce zabývá. Popsána zde budou nejvýraznější extremistická uskupení. V rámci jednotlivých podkapitol budou popsány vybrané extremisticky motivované kriminální činy.

3.3.1 Pravicový extremismus

V oblasti pravicového extremismu se nejvýrazněji projevují politické strany Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS), Národní demokracie (ND). (19)

Dělnická strana sociální spravedlnosti

Dělnická strana sociální spravedlnosti je politickou stranou založenou a působící převážně v Praze. Současným předsedou strany je Tomáš Vandas. Strana je silně demokraticky a pronárodně orientovaná, toto demonstruje také její programová listina, kde sdělují následující:

„Dělnická strana sociální spravedlnosti je strana národně orientovaná. V rámci Evropské unie podporujeme spolupráci obdobných subjektů. Naším posláním je hájit zájmy pracujících občanů, studentů a učňů, stejně tak podporovat seniory, matky s dětmi a vznik tradičních rodin. Přistěhovalectví nepovažujeme za alternativu zajištění natality národa. Požadujeme sociální jistoty pro všechny občany. Odmítáme diskriminaci nebo zvýhodňování určitých skupin. Programem DSSS je vytvářet demokratickou společnost na principech sociální spravedlnosti pro všechny občany našeho státu, a to bez rozdílu rasy, věku a pohlaví. Upřednostňujeme rozvoj domácího podnikání před nekontrolovaným přílivem zahraničního kapitálu. Podporujeme obnovení prestiže řemesla a manuální práce. Hlásíme se k českému a moravskému patriotismu a tradicionalismu našeho národa. Odsuzujeme totalitní ideologie 20. století, zejména nacismus a komunismus. DSSS pokračuje v boji za naši nezávislost na byrokracii

Evropské unie, přísnou politiku proti imigrantům a opravdovou svobodu slova. Ve skutečné demokracii nesmí existovat trest za názor. V opravdové demokracii jsou politické procesy řešeny na půdě parlamentu, ne na půdě soudu.“ (20)

DSSS se od roku 2012 nachází v krizi, stejně tak tomu je i v roce 2015, kdy ztrácí své aktivní členy a aktivní krajské organizace. Opravdu aktivní však zůstávají jen organizace v Ústeckém kraji a v Praze, jednotlivci také v kraji Karlovarském. Neaktivitu na území republiky se strana snažila kompenzovat aktivitami mezinárodními, kdy se zařadila do uskupení Aliance pro mír a svobodu. Jedná se o celoevropskou koalici, která vystupuje proti Evropské unii a jejímu postoji proti Ruské federaci. Dalšími členy koalice jsou například řecký Zlatý úsvit, italskou Novou sílu nebo německou Národně demokratickou stranu. V roce 2016 přetrvává krize strany. K tomu se dále prohlubuje soupeření se stranou Národní demokracie. Tato krize se projevuje ve volbách, kdy strana vůbec neuspěla. Tématy, kterými se strana zabývá jsou stále migrace a kritika členství v Evropské unii a NATO. Rok 2017 je pro DSSS stále neúspěšným. Ve volbách do Poslanecké sněmovny strana opět neuspěla. Veřejná shromáždění, která DSSS pořádala se také nesetkaly s úspěchem. Na akce dorazilo jen velmi málo příznivců strany. Mezi tyto akce lze zařadit například Prvomájové demonstrace v Brně, shromáždění u příležitosti 17.listopadu v Praze a Svatováclavské manifestace. V listopadu DSSS uspořádala v Brně kongres celoevropské platformy Aliance pro mír a svobodu, jíž jsou členy. Se svými příspěvky na kongresu vystoupili zástupci jednotlivých členských skupin. DSSS od této akce očekávala zviditelnění mezi pravicovými extremisty a nárůst oblíbenosti. Tohoto se však strana nedočkala. Následující rok 2018 byl pro DSSS pouze pokračováním v jejím úpadku. Stejně jako v letech předchozích strana ve volbách neuspěla. Ani akce pořádané stranou nejsou pro její podporovatele nijak lákavé, zúčastnily se jich pouze desítky osob. Tematicky se strana zaměřuje převážně na Romy a cizince, stále si drží své nacionalistické názory.

Celorepublikově strana velmi upadá. Aktivně se projevuje pouze v některých krajích, a to například v kraji Jihočeském, Ústeckém, Středočeském a v Praze. Jedinou „úspěšnou“ akcí strany bylo prvomájové shromáždění v Plzni, kterého se zúčastnilo okolo 200 osob. Tuto akci DSSS pořádala spolu s se stranou Národní demokracie, tudíž tento počet podporovatelů lze brát s rezervou. Dalším neúspěchem strany bylo odsouzení jejich kandidáta Petra Borny za trestný čin podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod. Bylo to za šíření protiromských letáků. Pozitivem pro stranu bylo udržení členství v evropské politické straně Aliance pro mír a svobodu. V srpnu bylo stranou pořádáno shromáždění v Dubí, které se zabývalo rasistickou tematikou, převážně zvýhodňováním romů. Na tomto shromáždění se stalo několik incidentů, které měly soudní dohry v následujícím roce, kdy bylo několik účastníků odsouzeno za výtržnictví či hajlování. V roce 2019 se strana výrazně neprojevovala. Strana se snažila získávat vztahy převážně v zahraničí. V rámci dlouhodobého neúspěchu strany o získání podporovatelů a moci se strana věnovala přípravě na volby do Evropského parlamentu, v nich ale neuspěla. Záchranným činem pro stranu měla být pomoc po násilném incidentu na Bruntálsku. Nabídka pomoci byla ale odmítnuta. (15,16,17,18,21,22,23,24,25)

Národní demokracie

Národní demokracie je politickou stranou s tradicí dlouhou více než 170 let. Hlavním mottem strany je: *„Nacionalismem proti kulturnímu marxismu, stavovskou demokracií proti liberalismu.“*(26) Strana je velmi silně nacionalisticky orientovaná, to vyplývá i z její samotné prezentace na svých internetových stránkách, kde je uvedeno následující: *„Náš stát se stal kolonií světového kapitálu, demokraticky zvolené orgány nemají pravomoci, národ slouží jako zdroj levné pracovní síly a naši mladí a schopní lidé odchází pracovat a žít do jiných zemí. Rodina je rozvrácena, počet dětí*

je hluboko pod hranicí prosté reprodukce. Zemědělská půda je ničena, životní prostředí znečištěno a zdroje surovin téměř vyčerpány. Za hranicemi čekají desítky milionů nepřizpůsobivých cizinců, kteří využívají neschopnosti evropských národů se bránit a zajistit dostatek potomstva. Tyto skutečnosti jsou sdružené, vzájemně se podporují a přerůstají ve stále zřetelnější nebezpečí našeho zotročení a likvidace.“ (26)

V tomto duchu se nese celkové jednání a konání strany. Její program je také orientován do základních bodů, kterými jsou ochrana státu a národa, oddlužení státu a obyvatel, odmítnutí migrace, vystoupení z EU a NATO, nové uspořádání země a organizace státu. Jedním z bodů je také osvěta školství a vzdělávání. (26,27)

Stejně jako DSSS se strana ND v roce 2015 zaměřila na migraci a problémy s ní spojené. Snažila se využít aktuální situace ve světě k získání nových členů a podporovatelů, což se jí oproti zmíněné DSSS relativně dařilo. Svého cíle se strana snažila dosáhnout pomocí velmi radikálních projevů na veřejnosti, pořádání protiimigrantských demonstrací (tzv. tábory lidu) a navazování nových spojení s jinými organizacemi jak u nás, tak v zahraničí. Původního spojence demokratů DSSS nahradila spolupráce s hnutím Svoboda a přímá demokracie. Od této spolupráce si strana slibovala nárůst popularity a větší propojení stran, které radikálně působí proti systému. O spojení se ND snažila i s organizací Českoslovenští vojáci v záloze, tato spolupráce však velký úspěch neměla. Dalším počinem strany ve snaze o zvýšení popularity bylo zakládání regionálních organizací. Tyto lokální organizace působily však většinou pouze virtuálně a do žádných akcí se příliš nezapojovaly. Nejvýznamnější akcí strany bylo shromáždění dne 17. listopadu na Náměstí Republiky v Praze, kde se členové a podporovatelé ND spojili s dalšími demonstranty, kteří byli stejně protiimigrantsky motivovaní, a přesunuli se k Úřadu vlády. Tam se jich nakonec nahromadilo okolo 4000. Rok 2016 pokračoval ve stejném duchu neúspěchu. Byl zde vidět úpadek počtu podporovatelů strany. ND se stále

věnovala svému tématu migrace, k tomu ještě přidala kritiku členství v mezinárodních organizacích, jako například EU a NATO. Oproti tomu strana sympatizovala s ideologií prosazovanou Ruskou federací a jejich prezidentem Vladimírem Putinem. Co se týče podpory zahraniční politiky, strana také podporovala Donalda Trumpa. Slabou členskou základnu si ND kompenzovala radikalitou svých projevů a počinů. Jednalo se jak o projevy na internetu, tak i veřejná vystoupení a shromáždění. Strana v tomto roce pokračovala v zakládání regionálních organizací. Oproti roku minulému byly vzniklé organizace aktivní nejen virtuálně. Jednalo se o sdružení v krajích Karlovarském, Jihočeském, Jihomoravském, Středočeském a Královohradeckém. Se zakládáním těchto organizací byl spojen i vstup nových členů. Snaha o získání pozornosti pokračovala také navazováním mezinárodních spojení, ty byly také neúspěšné. V roce 2017 stranu potkaly dvě zásadní změny. První z nich bylo uvědomění, že strategie získávání sympatizantů pomocí prosazování nenávisti a útoků na jiné rasy není úspěšná. Druhou bylo pravomocné odsouzení jejich předsedy Adama B. Bartoše. ND také podala na Ministerstvo vnitra žalobu, za uvádění ve zprávách o extremismu. Ukázalo se, že Ministerstvo vnitra mělo oprávněné důvody pro uvedení to těchto zpráv. V tomto roce se také konaly volby do Poslanecké sněmovny, kde stejně jako v letech předchozím strana propadla. K úspěchu nepomohlo ani vytvoření koalice s názvem Rozumní, již byla strana členem. Strana ND, stejně jako DSSS, postupně upadá a přichází o své podporovatele. Následující rok 2018 byl pro stranu také velmi neúspěšný. Jediným „úspěšným“ počinem strany bylo prvomájové setkání, které strana pořádala spolu s DSSS. Této akce se zúčastnilo přibližně 200 osob. Toto číslo se nezdá být příliš vysoké, avšak v této situaci je to pro obě strany považováno za úspěch. Velkou ranou pro fungování strany byla série soudních líčení s jejich předsedou Adamem B. Bartošem, který byl pravomocně odsouzen za své nenávistné projevy. Proti rozhodnutí se v následujícím roce odvolal. V roce 2019 vydala strana Nymburskou deklaraci, ve které kritizovala hnutí

Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura (SPD). Následně byli členové tohoto hnutí vyzýváni k podpoře strany ND. Z toho do současnosti přetrvává napětí mezi oběma stranami. Stejně jako DSSS se ND snažila prosadit ve volbách do Evropského parlamentu, kde ale také neuspěla. ND se snažila navazovat vztahy se zahraničními subjekty, ty ale také velký úspěch nepřinesly. Dalším počinem strany bylo navazování spojení v rámci republiky, kdy se ND snažila opět spojit s DSSS. Mírovým krokem měla být omluva Adama B. Bartoše Tomáši Vandasovi za nařčení z členství v bezpečnostních složkách. (15,16,17,18,23,24,25)

Dalšími subjekty pravicové extremistické scény v České republice jsou například platforma Generace identity nebo uskupení Pro-Vlast. Tyto organizace se projevují ve omezené míře a nemají ani dostatek podporovatelů. Většina jejich akcí se koná ve spolupráci s výraznější extremistickou stranou nebo organizací. (15,16,17,18)

White power music

Nedílnou součástí pravicového extremismu je také hudební scéna, přesněji projevy White power music. Označení White power music je používáno pro hudbu s neonacistickými a rasistickými motivy, která vyzdvihuje pouze bílou rasu. Rok 2015 byl pro tento hudební styl přelomovým díky nominaci hudební kapely Ortel v anketě Český slavík Mattoni. Díky komerčním výstupům kapely se protiislámská i protiimigrantská tematika jejich textů rozšiřovala mezi běžné obyvatele. Samozřejmě část jejich příznivců byla i z řad tradičních pravicových extremistů, většinu však tvořila široká veřejnost. V tomto případě lze říci, že, stejně jako v případě SPD, situace kolem migrační krize a obav ze šíření islámu, této hudební skupině přinesla velkou popularitu. (10,15,16,17,18)

Mimo Ortel se v roce 2015 konalo 16 koncertů extrémní pravice. Oproti roku předešlému se počet zdvojnásobil, na druhou stranu projevy kapel byly mnohem umírněnější a poklidnější. Tyto koncerty však nebyly považovány za tzv. White Power Music. Na našem území se koncerty konaly převážně v příhraničních oblastech, nejvíce v severních Čechách. Konkrétně je možné zmínit koncert v Liberci, konaný 7. listopadu, na kterém vystoupily kapely Painful Awakening, 7 of November a česká kapela Saubande. Mimo koncerty pořádané u nás pravicoví extremisté navštěvovali také koncerty v zahraničí, zejména v Itálii, na Slovensku, v Maďarsku a ve Velké Británii. V roce 2016 bylo registrováno 8 utajovaných White Power Music koncertů. Nejvíce se jich odehrálo opět v příhraničí, konkrétně v Jihomoravském a v Libereckém kraji. Koncertů se zúčastnili jak fanoušci z České republiky, tak ze zahraničí. Následující rok 2017 byl rokem nárůstu počtu koncertů. Bylo jich zaznamenáno celkem 14. V roce 2018 počet utajovaných koncertů opět klesá na číslo 11. Na těchto koncertech nejčastěji vystupovaly kapely ze Slovenska. Ke koncertům byly přidávány různé doprovodné aktivity. Jednalo se nejčastěji o bojové turnaje zápasníků rasisticky nebo neonacisticky zaměřených. K tomuto se přidávala ještě distribuce a prodej oděvů s podobně zaměřenými motivy. Za distribuci těchto oděvů bylo několik osob již v minulosti trestně stíháno. (15,16,17,18)

3.3.2 Protiimigrantský a protiislámský extremismus

Oblast protiimigrantské a protiislámské ideologie ovládá již delší dobu výrazné politické hnutí Svoboda a přímá demokracie. Spolu s SPD se angažovala také iniciativa Islám v ČR nechceme (IvČRN), která se později přeměnila v hnutí Blok proti islámu (BPI). Doba od roku 2015 byla pro takto orientované organizace dobou velmi úspěšnou. Hlavní problémy, kterého se organizace držely byly migrace a šíření islámu. V dubnu 2015 vrcholila migrační krize uprchlíků do Evropy. S tímto spojená hrozba rozšíření islámu a zavedení nové kultury

v naší zemi vzbudila velký zájem podporovatelů těchto organizací, které těžily i ze zájmu médií o tyto události. (15,16,17,18)

Svoboda a přímá demokracie

Strana Svoboda a přímá demokracie je v současnosti jednou z nejvíce aktivních extremistických stran. Jejím předsedou a hlavním představitelem je Tomio Okamura. Politické hnutí si klade za cíl zachování svobody a přímé demokracie. Sama sebe strana prezentuje takto: *Hnutí Svoboda a přímá demokracie je politické hnutí, které prosazuje zásadní ústavní a legislativní změny směřující k obraně svobody a demokracie v České republice. Za základní princip obrany demokracie považujeme zavedení přímé demokracie a široké zapojení občanů do řízení země. Považujeme za nutné ukončit demo-demokracii, ve které vládnou kmotrovské stranické mafie. Falešné hry politických stran na levici a pravici přivedly naši republiku do bludného kruhu hlubokých dluhů, vysokých daní a krizí. Musíme prosadit změny, které vrátí občanům důvěru v budoucnost. Změny, které vrátí smysl „férovému“ podnikání a poctivé práci. Lidé musí znovu vědět, že za svou práci dostanou důstojnou mzdu a za své daně důstojnou penzi, vzdělání, zdravotní a sociální péči. Stát musí být garantem jejich bezpečí a strážcem práva a svobody. Prosazujeme systém sociální solidarity společnosti k potřebným. Především k seniorům, dětem a invalidům. Podporujeme tradiční hodnoty naší společnosti a považujeme fungující rodinu za její podstatu. Rodina zasluhuje ochranu a podporu. Za základ rodiny považujeme tradiční svazek muže a ženy. Odmítáme propagaci a podporu názorů a chování, které ohrožují fungování rodin a výchovu dětí v rodině. Podporujeme systém rovnováhy občanských svobod a povinností.“ (28)*

V roce 2015 hnutí SPD bojovalo s se stranou Úsvit – Národní koalice (ÚNK) o své dominantní postavení na politické scéně. Díky tomu, že obě zmíněné strany mají své poslance v Poslanecké sněmovně a ideologicky sympatizují s některými

názory nebo tématy pravicového extremismu, se strana DSSS i ND snažila navázat spojení s alespoň jednou ze zmíněných stran. Spojení však nebylo úspěšné. Rok 2016 přinesl rozpad většiny protiimigrantských a protiislámských hnutí a tím SPD získalo výhradní postavení v této oblasti, jakožto jediná fungující organizace. Rok 2017 byl pro SPD úspěšný. V tomto roce se konaly volby do Poslanecké sněmovny, kde strana získala přes 10 % hlasů a zařadila se mezi neúspěšnější strany našeho politického spektra. Takto vysoké číslo ukazovalo, že sázka na problematiku migrace a obavy ze šíření islámu byly velmi dobrou taktikou ke získání podporovatelů. Tímto úspěchem SPD značně ovlivnila podobu české extremistické scény. Přitom je spekulativní, zda lze tuto stranu považovat za extremistickou. Dle Ministerstva vnitra to tak není, ačkoliv strana vyznává stejné názory jako jiné tradičně pravicově extremistické strany u nás. Proto je zde strana uvedena, jako subjekt do této problematiky patřící. Oproti ostatním extremistickým uskupením se však představitelé strany projevují profesionálně a neprokazují nelegální činnost. V roce 2018 strana pokračovala ve svých osvědčených tématech migrace, islámu a přidala k tomu opět i problematiku Romů. Této problematice se věnoval již dříve její předseda Tomio Okamura. Protiromské projevy představitelů strany však nezůstaly tentokrát bez následků a na tři poslance bylo podáno trestní oznámení. Tito tři poslanci se nevhodně vyjadřovali k Cikánskému táboru v Letech a jelikož toto téma je stále citlivým, vyvolalo velmi negativní reakce mezi lidmi disponujícími zkušeností s holokaustem. Poslanecká sněmovna byla žádána o vydání poslance Miloslava Roznera ke stíhání za zmíněné výroky. Sněmovna poslance ale nevydala. V roce 2019 SPD bojovala s vnitřními neshodami. Došlo také k rozpadu aktivní severomoravské odnože strany. Strana se nadále velmi aktivně věnovala problematice migrace a šíření islámu. Její členové se tak vyjadřovali téměř ke každému zaznamenanému incidentu a tím budili v obyvatelích naší republiky stále větší obavy z diskutovaných témat. Stejně jako strany DSSS a ND se SPD snažila o úspěch ve volbách do Evropského

parlamentu. Volby byly pro SPD úspěšné a strana tak získala přes 9 % hlasů. (15,16,17,18,23,24,25,29-43)

S činností SPD v roce 2018 souvisí i trestní řízení s Jaroslavem Baldou. Jaroslav Balda byl stíhán pro spáchání teroristického útoku, kdy pokácel stromy na železniční trať na Mladoboleslavsku. Konkrétně pevný případ se odehrál na trati mezi Mladou Boleslaví a Bakovem nad Jizerou začátkem června 2017, druhý mezi stanicemi Bezděz a Bělá pod Bezdězem v měsíci srpnu. Balda plánoval vykolejení vlaku, ke kterému naštěstí nedošlo a nikdo nebyl zraněn. K pokáceným stromům na železnici Balda přidal i výhružné letáky s nápisem „Alláhu akbar“ čímž se typicky prezentují islámští teroristé. Proti nim byl také čin namířen. Balda byl dlouholetým podporovatelem strany SPD, jejím členem však nebyl, proto se strana distancovala od jakékoliv zodpovědnosti a čin odsoudila za trestuhodný. Faktem však je, že Balda stranu aktivně podporoval často sledoval média šířící dezinformace podobných názorů. Balda byl nakonec odsouzen ke čtyřem letům ve vězení a povinnému psychiatrickému léčení. (18,45)

Dalším případem ovlivnění cizím náboženstvím je kauza Dominika Kobulnického. Dominik Kobulnický je mladý občan Slovenské republiky žijící v Praze. Na konci roku 2018 byl obžalován z přípravy teroristického úroku v Praze. V průběhu roku 2019 proběhlo několik soudů, při kterých se Dominik přiznal k tomu, že plánoval teroristický čin před lety ve slovenském Prešově, čin si prý ale rozmyslel. Vinu v tomto případě, ale odmítá. V jeho bytě v Praze bylo nalezeno velké množství pyrotechniky a návody na výrobu výbušnin. Tyto dle Dominika měly sloužit k oslavě Nového roku. Policisté však předpokládali, že byly připravovány pro útok v Praze. Dalším výstražným znamením bylo chování Dominika na sociálních sítích, kde sdílel a propagoval příspěvky podporující terorismus. Náklonnost k radikálnímu islámskému

náboženství byla zjevná i z jeho vzhledu. Dominik byl nakonec odsouzen k šesti a půl rokům vězení za obecné ohrožení a propagaci hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka, konkrétně Islámského státu a Kavkazského emirátu. (23,24,25,46)

3.3.3 Paramilitární a domobranecké skupiny

Oblast paramilitárních a domobraneckých skupin extremismu není příliš výraznou a aktivní. Skupiny se snažily o vzbuzení dojmu, že bezpečnostní složky ČR nejsou schopny zajistit bezpečnost obyvatel ať už se jedná o bezpečnost vnitřní či vnější. Hlavní hybnou silou v této oblasti byla, stejně jako u pravicového extremismu, migrační krize. Dalším společným tématem byla averze vůči západním zemím a organizacím (například NATO a EU) a podpora Ruské federace. (15,16,17,18,29-44)

V letech 2016 a 2015 vznikaly a rozvíjely se nové skupiny. Prvním projektem byla skupina Českoslovenští vojáci v záloze za mír (ČSVZ), druhým významným byl pak projekt Národní domobrana (NDB). Obě skupiny se projevovaly velmi omezeně a většinou pouze ve virtuálním prostředí internetu. Výjimkou byl protest proti průjezdu konvoje americké armády přes území ČR. Mezi další výjimečné jevy lze zařadit výcvik jednotlivých členů a podstupování skutečného paramilitárního tréninku. Tohoto se účastnilo pouze malé množství členů, dá se říci, že pouze jednotky členů. Čím se však skupiny zabývaly aktivně bylo postupné ozbrojování členů, kteří byli vyzýváni, aby legální cestou získali zbrojní průkazy a pořídili si zbraně. (15,16,29-36)

Následující rok 2017 byl pro tyto skupiny obdobím úpadku. Migrační krize odezněla a členové se výrazně neprojevovali. Došlo také k přehodnocení postoje vůči bezpečnostním složkám státu. Skupiny se nyní snažily s bezpečnostními složkami spolupracovat a podporovat jejich činnost. (17,37,38,39,40)

V roce 2018 vzniklo nové uskupení s názvem Zemská domobrana (ZDB). Toto uskupení založili bývalí členové NDB, kteří s organizací skupiny nebyli spokojeni. Stejně jako v letech předešlých, veškeré aktivity se odehrávaly pouze v prostředí internetu. Problémem ZDB byla také členská základna, kterou tvořili převážně lidé důchodového věku. Je zjevné, že tyto členy není možné k výraznější akci použít, a proto lze ZDB považovat za velmi slabé uskupení. Novinkou byla spolupráce skupin na pořádání branných dnů a akcí jinak osvětových. Spolupráce jim byla umožněna díky utajování svým primárních ideologií a cílů. Jejich účast na těchto akcích lze tedy považovat za významné bezpečnostní riziko. (18,37,41,42,43,44)

Rok 2019 lze považovat za zlomový v působení paramilitárních a domobraneckých skupin. Ministerstvo vnitra ČR podalo návrh Zákona o nakládání se zbraněmi v některých případech ovlivňujících vnitřní pořádek nebo bezpečnost České republiky. Tímto reagovalo na sice legální ozbrojování členů těchto skupin a jejich společný výcvik. Stejně jako v letech předchozích skupiny disponovaly pouze malou členskou základnou složenou povětšinou z občanů důchodového věku. (23,24,25)

3.3.4 Levicový extremismus

Oblast levicového extremismu ve zmíněném období nejlépe reprezentují následující organizace. Nejvýrazněji působí Anarchistická federace, iniciativa Ne rasismu a Levá perspektiva. Mezi extremistické politické strany lze zařadit Komunistickou stranu Čech a Moravy (KSČM), která je dlouhodobě relativně úspěšná. Dalším zajímavým subjektem je také Síť revolučních buněk (SRB) nebo hnutí Antifénix. (15,16,17,18)

Oproti pravicové scéně je zde možné rozdělit scénu na několik odvětví. Jedna část spektra se věnuje anarchismu, další komunismu. Tyto dvě oblasti jsou nejvíce zastoupenými. Do oblasti anarchistického extremismu spadá také problematika squattingu. Tato část kapitoly bude proto rozdělena podle jednotlivých odvětví, nikoliv podle jednotlivých uskupení. Jejich činnosti a výstupy se totiž prolínají. (15,47)

Anarchistická scéna

Hlavním představitelem anarchistického hnutí u nás byla Anarchistická federace (AF), která byla úzce propojená s Iniciativou Ne Rasismu (INR). INR byla hlavním odpůrcem krajní a extrémní pravice a jejich projevů proti islámu a migraci. V roce 2015 byla největší pozornost věnována několika žhářským útokům anarchistů Síť revolučních buněk. SRB tímto reagovala na probíhající policejní akci s názvem Fénix. Policejní akce Fénix proběhla 28. dubna 2015 a jednalo se o zadržení anarchistů, kteří měli údajně plánovat teroristický útok. Kolem samotné operace bylo mnoho spekulací a nejasností. 5 osob bylo obviněno z plánování teroristického útoku na vlak, který přepravoval vojenský materiál. Žhářské útoky byly cíleny proti policii a proti restauraci Řízkárna, jejíž majitele anarchisté obviňují z neplacení svým zaměstnancům. Policejní akce Fénix vyvolala mezi anarchisty obrovský zájem a nesouhlas s jednáním státu vůči jejich komunitě. Vznikla tak mobilizační platforma Antifénix, která vyjadřovala podporu obviněným. Do této platformy se začlenili i anarchisté dříve umírnění. Svou podporu anarchisté vyjadřovali demonstracemi a shromážděními například před vazebními věznicemi na Pankráci a na Ruzyni. (15,16,17,18,48)

Od roku 2014 se u nás snažily prosadit také tzv. solidární sítě. Jedná se o uskupení, jež se snaží bojovat za práva zaměstnanců.

Jednoduše lze říci, že jde o „radikální verzi odborů“. V roce 2015 se angažovala Pražská solidární síť nazývaná také Solis Praha. Ta bojovala proti restauraci Řízkárna, konkrétně proti jejich majiteli. Jak již bylo zmíněno nelíbilo se jim údajné neplacení mezd svým zaměstnancům. (15,16,29,30,31,32)

Rok 2016 byl pro anarchistickou scénu obdobím úpadku. Scéna se rozpadla na menší části a chyběl zde výrazný impuls nebo výrazná autorita k jejímu sjednocení. SRB se také umírnila a došlo pouze k jednomu žhářskému útoku na policejní vozidla. Nižší počet útoků nahradilo nahlašování údajných výbušných zařízení, převážně v restauraci Řízkárna, méně často v budovách státních institucí. Alespoň částečným spojujícím prvkem anarchistů byla, stále trvající, uprchlická krize, na kterou výrazně reagovali pravicoví extrémisté. Proti jejich výroky a projevům na veřejnosti pořádali anarchisté tzv. protidemonstrace. Zájem o tyto akce však postupně klesal a také došlo k jejich úpadku. Dále také pokračovaly aktivity členů platformy Antifénix, ale už jen v omezenější míře. Členové se umírnili a distancovali od radikálních projevů SRB. (16,33,34,35,36)

V roce 2017 pokračoval úpadek anarchistické scény u nás. Dlouhodobě nejaktivnější uskupení SRB v tomto roce fungovalo pouze virtuálně a jeho aktivita byla zaznamenána pouze na internetu. Většina radikálních anarchistů se postupně umírňovala ve svých projevech a pouze vyjadřovala k této ideologii podporu. Za nejaktivnější skupiny lze považovat stále Anarchistickou federaci, Iniciativu Ne rasismu a Antifašistickou akci. Tyto organizace pořádaly různé koncerty a solidární akce. Tyto akce však byly většinou v souladu se zákonem. V omezené míře stále fungoval také kolektiv Antifénix. Obnovu činnosti hlásila síť SOLIS Praha, jenž se věnuje ochraně práv zaměstnanců. Anarchisté se v tomto roce neprojevovali příliš extrémně, naopak se spíše stavěli proti výroky a akcím opačného spektra. Tím je myšlena

extrémní pravice a její akce. Anarchisté se vymezovali převážně vůči politické straně SPD a jejich úspěchu ve volbách. Novinkou bylo angažování se v tématech ekologických a účast anarchistů na Klimakempu. Ekologii aktivní anarchisté vnímají jako atraktivní téma legitimní formu projevu. (17,37,38,39,40)

Stejně jako v letech předchozích se v roce 2018 anarchistická scéna příliš neprojevovala. Projevy byly zaznamenány pouze na internetu. Satisfakcí pro některé představitele bylo zproštění viny 5 obžalovaných z přípravy teroristického útoku na vlak přepravující vojenský materiál, kteří byli zadrženi v rámci policejní akce Fénix v roce 2015. Pokusem o stmelení scény bylo založení platformy Kolektiv 115, velkého úspěchu se však zakládající členové nedočkali. Aktivní byla ještě v omezené míře Anarchistická federace, také pouze v prostředí internetu. Ustávaly také střety s pravicovými extremisty, občasné protesty vedly pouze proti straně SPD. Jak již bylo zmíněno, od roku 2017 se anarchisté věnovali tématu ekologie. V roce 2018 se zapojovali do akcí s ekologickými aktivisty u nás i v zahraničí. Téma ekologie tak jako jediné efektivně spojovalo část anarchistické scény. V následujícím roce anarchisté pokračovali s tématem ekologie. Žádných výraznějších aktivit se však neúčastnili. (18,23,24,25,41,42,43,44)

Dlouhodobým spojujícím tématem anarchistů je téma squattingu. Velkým úspěchem bylo získání Autonomního sociálního centra Klinika na pražském Žižkově do legálního užívání, kdy 2.března 2015 podepsali smlouvu o užívání. Tento objekt sloužil pro pořádání různých přednášek, akcí, koncertů a podobně. O rok později, v březnu 2016, však centru Klinika vypršela smlouva o užívání a anarchisté byli vyzváni k vyklizení objektu. Opustit objekt však odmítli a obývali jej dál. Během roku 2016 byl také v centru Klinika několikrát nahlášen nástražný výbušný systém, ani v jednom případě nebyl nalezen. V následujících letech se aktivisté stále nechtěli vzdát centra Klinika a pokračovali zde v pořádání svých akcí. K jejich vystěhování nepomohlo

ani rozhodnutí Nejvyššího a Ústavního soudu. Významným zlomovým okamžikem bylo vyklizení centra Klinika na počátku roku 2019 s účastí exekutora. Tímto téma squattingu na určitou dobu lehce upadá. Policisté tento tah vystěhování nepodcenili a vytipovali objekty po Praze, kde by se mohli anarchisté dále scházet a pořádat zde své akce. Tyto objekty byly zabezpečeny a akce Policie se zdá být úspěšná. (15,16,17,18,23,24,25)

Komunistická scéna

Komunistická scéna levicového extremismu je zastoupena následujícími organizacemi. Jedná se o Komunistický svaz mládeže (KSM), Svaz mladých komunistů Československa (SMKČ) a politickou stranu Komunistická strana Čech a Moravy. Mimo tyto hlavní představitele je zde možné zmínit také méně výrazná uskupení, jako například Socialistická solidarita a Levá perspektiva. (15,16,17,18)

V posledních letech je radikálně komunistická scéna u nás nejednotná. Je roztržena do více malých kolektivů s malými počty členů. Chybí tedy výrazná organizace, která by spojovala a vedla ostatní malé kolektivy jedním směrem. V roce 2015 byly nejaktivnější skupiny podporující myšlenky trockismu. Jedná se o Socialistickou Solidaritu a Levou perspektivu. Tyto skupiny částečně spolupracovaly na pořádání akcí proti pravicovému extremismu. Byly to akce prouprchlické a proimigrační. V červenci spolu tyto skupiny pořádaly Antikapitalistický kemp, který se koná tradičně každý rok v červenci. V následujícím roce se prohlubovala spolupráce trockistických skupin s anarchisty. Socialistická Solidarita se výrazně přiklání k názorům a činnostem skupin anarchistických. Stejně jako každý rok, Antikapitalistický kemp byl jedinou výraznější akcí těchto skupin. Rok 2017 lze považovat za rok úpadku trockistických skupin a spolupráce s anarchisty. Levá perspektiva dala

najevo nakloněnost komunistickým skupinám. Aktivity však výrazné nebyly. (16,15,17,18)

Ryze komunistická hnutí jsou reprezentována pouze dvěma výraznými svazy. Jedním je Komunistický svaz mládeže a druhým Svaz mladých komunistů Československa. Největší část aktivity komunistů se soustředila na internetu, kde publikovali články kritizující demokratické zřízení České republiky. Zveřejňovali zde také články s komunistickou tematikou převzaté od mezinárodních organizací, jíž jsou svazy členy. Radikální komunisté také kritizovali vedení Komunistické strany Čech a Moravy, za příliš liberální vedení strany a málo radikální projevy. KSČM je, dá se říci, tradiční českou komunistickou politickou stranou s nejdelší tradicí. I přes kritiku se akcí strany účastnili a snažili se zde propagovat své organizace. V dalších letech KSM ani SMKČ nevykazovaly téměř žádnou aktivitu. Pouze se hovořilo o nutnosti sjednocení komunistického politického spektra, žádné konkrétní kroky ale učiněny nebyly. Pokračovala také vlna kritiky KSČM za projevy málo radikální. V roce 2018 byl Krajským soudem v Brně zrušen SMKČ. KSM tedy vystoupil do popředí a snažil se o navázání spolupráce s radikálními členy KSČM. Rok 2019 nebyl pro komunisty příliš aktivní. Jediným výrazným počinem bylo pořádání tradičního Antikapitalistického kempu na jižní Moravě. (15,16,17,18,23,24,25,49)

3.3.5 Alternativní média

Alternativní média jsou velmi efektivním nástrojem extremistů. Šíření dezinformací je pro podporu extremistických ideologií klíčové. Nejedná se o trend moderní doby, šíření dezinformací k ovlivnění světa se používá již dlouhá léta. Tímto způsobem lze ovlivnit jedince či společnost prakticky v jakékoliv oblasti života, pokud jsou informace podávány „správně“. Šíření dezinformací se používalo a stále používá k ovlivnění nepřítele

ve válečných konfliktech, ale i k ovlivnění vlastního národa v nevojenské oblasti. Jedním z příkladů může být známé použití Trojského koně, kdy Odysseus využil lsti a přiměl Trójany si myslet, že se jedná o přátelské gesto. Toto je jeden z nejjasnějších důkazů o síle šíření nepravdivých informací. Proto jsou alternativní média a šíření dezinformací velmi účinným a často využívaným nástrojem. (50,51)

Od roku 2014 jsou zaznamenány alternativní weby a portály, souhrnně alternativní média. Stejně jako běžná média velmi výrazně ovlivňují svými příspěvky extremistickou scénu a také část veřejnosti. Příkladem je manipulování s informacemi ohledně migrační vlny nebo podněcování k protestům a demonstracím proti konvoji americké armády, který projížděl ČR. Posláním alternativních médií je polarizace společnosti, vytváření informačního chaosu a podpora nedůvěry v seriózní média. Dá se říci, že alternativní média a extremistická uskupení jakéhokoliv směru jsou navzájem v symbióze. Navzájem se oboustranně podporují a využívají k dosažení svých cílů. (15,16,17,18,29,30,31,32)

Nejvýraznějším webem je jednoznačně Aeronet, který dlouhodobě utajoval identitu svých novinářů. Díky publikování článků obsahující různé konspirační teorie a dezinformace, se stal více oblíbený i u širší veřejnosti, které se tato témata zdála atraktivní. Mezi další média patří SputnikNews, První zprávy, Stalo-se a AC24. (15,16,17,18,23,24,25,29-44)

Alternativní média se více projevovala až od roku 2018. Tento rok byl pro šíření nepravdivých informací přínosný z hlediska některých událostí, které se staly. Velkou pozornost si zasloužila kauza slovenského novináře Kuciaka nebo nařízení EU o ochraně osobních údajů, známé jako GDPR. Tyto témata byla často diskutována i v seriózních médiích. (18, 23,24,25,41,42,43,44)

Alternativní média představují velmi výraznou bezpečnostní hrozbu. Nebezpečnost spočívá ve schopnosti rychle reagovat na téměř jakoukoliv událost u nás i ve světě a publikovat o ní nepravdivé informace. Další výhodou alternativních médií je možnost pojmut velké množství témat. Nejčastěji se jedná o migraci, islámské náboženství, kritiku členství v EU a NATO, homosexualitu, podpora Ruské federace a další. Jednoduše řečeno, média se mohou věnovat tomu, co je v dané době aktuální a sledované téma. (15,16,17,18,50)

3.4 Boj proti extremismu

V České republice je extremismus považován za každodenní bezpečnostní hrozbu, proto je mu věnována patřičná pozornost. Extremismus je jako jedna z bezpečnostních hrozeb popsán i v Bezpečnostní strategii ČR z roku 2015. Česká republika se řadí mezi jeden z unijních států, které definovaly svou protixtremistickou politiku. Nástrojem k zajištění bezpečnosti České republiky je bezpečnostní systém státu spolu s definovanou bezpečnostní politikou. Bezpečnost státu také spočívá v opatřeních, které si každý stát zvolí na základě své bezpečnostní strategie. (52,53,54)

3.4.1 Bezpečnostní systém státu

Bezpečnostní systém státu je institucionální nástroj státu pro tvorbu a realizaci bezpečnostní politiky. Jednoduše lze říci, že se jedná o nástroj pro tvorbu a realizaci bezpečnostní politiky ČR. Bezpečnostní systém státu je propojen s mezinárodními institucemi jako jsou NATO a EU. Systém je tvořen mnoha prvky. Jedná se o prvky moci zákonodárné, výkonné a soudní, dále orgány územní samosprávy a právnické a fyzické osoby. Všechny tyto prvky nesou zodpovědnost za zajištění bezpečnosti státu. Cílem bezpečnostního systému státu je chránit civilní obyvatelstvo před nebezpečím, zabezpečit ochranu života,

zdraví, majetku, zajištění funkčnosti základních funkcí státu (svrchovanosti, územní celistvosti, demokratických základů, a tak dále), odstranit bezprostřední účinky pohrom a chránit strategické a další významné zájmy ČR. Základní funkcí bezpečnostního systému je koordinace a řízení jeho prvků a složek. (55,56,57)

Bezpečnostní systém státu lze rozdělit na základní čtyři pilíře. Jimi jsou ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby. Tyto pilíře jsou mimo jiné důležitou součástí bezpečnostního systému a lze říci, že právě tyto složky si člověk představí při pomýšlení na bezpečnostní systém. Ten však skrývá další, neméně významné, prvky. (58)

Složení bezpečnostního systému státu lze jednoduše rozdělit také na složky Integrovaného záchranného systému a další orgány státu. Mezi složky IZS se zde řadí záchranné sbory, ozbrojené síly, havarijní služby, záchranné služby a ozbrojené bezpečnostní sbory. Důležitou součástí bezpečnostního systému státu jsou Vláda ČR, Parlament ČR, ministerstva, krajské úřady a obecní úřady. Velmi významnou roli zde hraje Bezpečnostní rada státu a prezident republiky. (55,56)

Bezpečnostní rada státu je stálým pracovním orgánem vlády pro koordinaci problematiky bezpečnosti České republiky a přípravu návrhů opatření k jejímu zajišťování. (59) Bezpečnostní radu tvoří předseda vlády, v současnosti Andrej Babiš, a další členové vlády. Nyní se jedná o ministra obrany, ministra zemědělství, ministra dopravy, ministryni financí, ministryni průmyslu a obchodu, ministra zdravotnictví a ministra vnitra, který je současně místopředsedou bezpečnostní rady státu. Schůzí bezpečnostní rady státu je oprávněn se účastnit i prezident republiky. Bezpečnostní rada státu se schází minimálně jednou za tři měsíce a projednává a připravuje vládě návrhy opatření k zajišťování bezpečnosti státu. V bezpečnostní radě státu působí

také mezirezortní pracovní orgány. Tyto orgány se nazývají výbory. V současné době má bezpečnostní rada státu 6 výborů. Jmenovitě se jedná o Výbor pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky, Výbor pro obranné plánování, Výbor pro vnitřní bezpečnost, Výbor pro civilní nouzové plánování, Výbor pro kybernetickou bezpečnost a Výbor pro zpravodajskou činnost. (59,60)

Součástí bezpečnostního systému státu jsou také organizace, které se zabývají bojem proti extremismu. Tyto organizace jsou popsány v následující kapitole.

3.4.2 Organizace bojující proti extremismu

Gestorem v oblasti této problematiky je Ministerstvo vnitra, přesněji odbor bezpečnostní politiky. Zmíněný odbor je také národním bodem pro kontakt s Úřadem pro demokratické instituce a lidská práva Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě. (61)

Odbor bezpečnostní politiky každoročně vydává Koncepti boje proti extremismu, v současnosti aktuální z prosince 2018. Koncepte vždy reaguje na hodnotící zprávu z předešlého roku a navazuje na koncepci předešlou. V rámci Koncepte je stanoveno 5 strategických cílů pro daný rok, jejich popis, specifické cíle, popis opatření, způsob financování a podílející se subjekty. Ministerstvo vnitra také každoročně vydává Zprávu o extremismu, kde shrnuje nejdůležitější události extremistické scény za daný rok. Čtvrtletně jsou také vydávány dílčí zprávy o extremismu. Tyto dokumenty schvaluje vláda a na jejich tvorbě se podílí řada organizací, například MV, Policie ČR, Probační a mediační služba, Nejvyšší státní zastupitelství, Nejvyšší soud, zpravodajské služby či Generální inspekce bezpečnostních sborů. Tyto dokumenty obsahují přehledné informace o aktivitách na extremistické scéně v České republice. Součástí jsou také statistiky počtu trestných činů. (61,62)

V rámci republiky je nejaktivnějším článkem pro problematiku extremismu Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování (NCOZ SKPV), která vznikla v roce 2016 sloučením dvou útvarů s celorepublikovou působností. Jednalo se o Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV a Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV. (63)

„NCOZ SKPV je výkonným pracovištěm služby kriminální policie a vyšetřování s působností na celém území České republiky. V rámci své působnosti se specializuje na odhalování organizovaného zločinu, závažné hospodářské trestné činnosti a korupce, kybernetické kriminality, terorismu a extremismu. Ve vymezeném rozsahu je koordinačním, metodickým a kontrolním pracovištěm. Odhalováním a vyšetřováním organizovaného zločinu se podílí na bezpečnosti státu. V souladu se stanovenou podřízeností se podílí na řešení úkolů svěřených do působnosti Policejního prezidia ČR a Ministerstva vnitra ČR.“ (63)

Mimo NCOZ se na boji proti extremismu podílí i ostatní složky Policie ČR. Významnou roli zde hraje také Bezpečnostní informační služba, která se zabývá zjišťováním informací o činnostech, které směřují proti demokratickým základům, svrchovanosti a územní celistvosti naší republiky. Další významnou zpravodajskou službou na poli boje proti extremismu je Úřad pro zahraniční styky a informace, který zajišťuje informace podobné jako Bezpečnostní informační služba s tím rozdílem, že se jedná o informace ze zahraničí. Nedílnou součástí zpravodajské oblasti je také Vojenské zpravodajství. (61)

Jelikož je extremismus tématem rozsáhlým a může působit téměř ve všech oblastech a etapách lidského života, je zapotřebí zapojení i dalších resortů a úřadů. Významnou roli zde zastává Ministerstvo spravedlnosti,

dále pak Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, kde je kladen důraz na zařazení problematiky extremismu do výukových plánů, aby bylo možné žáky včasné a relevantně informovat o tom, co se vlastně ve světě kolem nich děje. Na boji proti extremismu se podílí i Ministerstvo kultury a Ministerstvo práce a sociálních věcí. Preventivní činnost plní také Úřad vlády a Ministerstvo zahraničních věcí, které, podobně jako Úřad pro zahraniční styky a informace, poskytuje zahraniční informace. Další ministerstva a jiné ústřední správní úřady se zapojují také, avšak v omezené míře. Zmíněny byly pouze ty nejvýraznější. (61)

Velký podíl na potírání extremismu má také nestátní sféra. Existují specializovaná akademická pracoviště, která se extremismem zabývají. Mimo ně se této problematice věnují i některé nevládní organizace a žurnalisté. Zde jsou myšleni především seriózní žurnalisté poskytující pravdivé informace ve správném kontextu. (61)

Ve snaze o potírání extremismu je Česká republika vázána členstvím v některých mezinárodních organizacích, které se tomuto problému věnují globálně. Oblasti potírání rasismu a xenofobie se věnuje Rada Evropy a Evropská unie. Dále je zde možné zmínit Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a Visegrádskou skupinu. Nejvýznamnější světové společenství Organizace spojených národů se extremismu věnuje také, avšak pouze v obecné rovině. Problematika extremismu se vyskytuje ve všech členských státech, v každém ale v jiné míře a v jiné podobě, proto ze není možná jednotná účinná taktika. (61)

3.4.3 Legislativa

V českých zákonech není pojem extremismus přímo zakotven. V trestním zákoníku je však definováno několik trestných činů, které jsou pro postih extremismu nebo jeho projevů využitelné. Tyto trestné činy bývají nazývány

jako trestné činy s extremistickým podtextem. Základními dokumenty české legislativy pro postih extremismu jsou Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod a Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., Ústavní zákon o bezpečnosti ČR. (61)

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky je stěžejním a nejdůležitějším zákonem naší republiky. Právě zde je definována podstata fungování státu. První článek Ústavy popisuje Českou republiku takto: *Česká republika je svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana.* (64) Z toho vyplývá zakotvení demokracie v základním legislativním dokumentu státu. (64)

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod definuje základní práva a jejich nedotknutelnost. Tento zákon opět zdůrazňuje, že stát je založen na demokratických hodnotách a nesmí být vázán na jedno náboženství ani jednu ideologii. *Základní práva a svobody se zaručují všem bez rozdílu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického či jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení. Každý má právo svobodně rozhodovat o své národnosti. Zakazuje se jakékoli ovlivňování tohoto rozhodování a všechny způsoby nátlaku směřující k odnárodnění.* (65) Z tohoto vyplývá, že projevy extremismu porušují už druhý ústavní zákon. V Listině základních práv a svobod jsou definovány další práva související se zkoumanou problematikou. Jedná se například o svobodu náboženského vyznání, myšlení a svědomí. (65)

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., O bezpečnosti ČR definuje základní povinnosti státu v zajištění bezpečnosti. *Zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu.* (66) Zajištění, mimo jiné,

demokratických základů je základní povinností státu. K tomuto stát využívá bezpečnostní systém, který je popsán v předchozí kapitole. (66)

Dalším významným je přímo použitelný Zákon č.40/2009 Sb., Trestní zákoník, kde jsou přímo definovány trestné činy. Výčet trestných činů, které lze použít při postihu extremismu nebo s extremismem souvisejících je publikován v dokumentu, dostupném na internetových stránkách Ministerstva vnitra ČR, Problematika Hate Crime. Zde jsou v tabulce uvedeny trestné činy, u kterých extremistický podtext vede ke zpřísnění trestu a trestné činy, které svou skutkovou podstatou již extremismu odpovídají. Následující obrázek ukazuje, o jaké trestné činy se jedná. (61,67,68)

Samostatné skutkové podstaty	<p>Předsudečný ("bias") motiv je integrálním prvkem definice skutkové podstaty:</p> <p>§ 352 Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (pouze odst. 2)</p> <p>§ 355 Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob</p> <p>§ 356 Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod</p> <p>§ 400 Genocidium</p> <p>§ 401 Útok proti lidskosti (odst. 1, písm. e).</p> <p>§ 402 Apartheid a diskriminace skupiny lidí</p> <p>§ 403 Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka</p> <p>§ 404 Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka</p> <p>405 Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia</p> <p>§ 413 Perzekuce obyvatelstva</p>
Zpřísnění trestů	<p>Obecné zpřísnění trestů za předsudečný motiv:</p> <p>§ 42 Přitěžující okolnosti (písm. b). „Soud jako k přitěžující okolnosti přihlédne zejména k tomu, že pachatel trestný čin spáchal trestný čin ze ziskuchtivosti, z pomsty, z národnostní, rasové, etnické, náboženské, třídní či jiné podobné nenávisti nebo z jiné zvlášť zavrženíhodné pohnutky“.</p> <hr/> <p>Specifické zpřísnění trestů, resp. kvalifikované skutkové podstaty („spáchá-li čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání</p>

Obrázek 5 Výčet TČ 1.část (zdroj: 68)

	<p>nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání“...., případně variace tohoto znění):</p> <p>§ 140 Vražda (odst. 3, písm. g)</p> <p>§ 145 Těžké ublížení na zdraví (odst. 2, písm. f)</p> <p>§ 146 Ublížení na zdraví (odst. 2, písm. e)</p> <p>§ 149 Mučení a jiné nelidské a kruté zacházení (odst. 2, písm. c)</p> <p>§ 170 Zbavení osobní svobody (odst. 2, písm. b)</p> <p>§ 171 Omezování osobní svobody (odst. 3, písm. b)</p> <p>§ 172 Zavlčení (odst. 3, písm. b)</p> <p>§ 175 Vydírání (odst. 2, písm. f)</p> <p>§ 183 Porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí (odst. 3, písm. b)</p> <p>§ 228 Poškození cizí věci (odst. 3, písm. b).</p> <p>§ 329 Zneužití pravomoci úřední osoby (odst. 2, písm. b)</p> <p>§ 378 Urážka mezi vojáky (odst. 2)</p> <p>§ 379 Urážka mezi vojáky násilím nebo pohrůzkou násilí (odst. 2, písm. d)</p> <p>§ 380 Urážka vojáka stejné hodnosti násilím nebo pohrůzkou násilí (odst. 2, písm. c)</p> <p>§ 382 Porušování práv a chráněných zájmů vojáků stejné hodnosti (odst. 2, písm. c)</p> <p>§ 383 Porušování práv a chráněných zájmů vojáků podřízených nebo s nižší hodností (odst. 2, písm. c).</p>
--	--

Obrázek 6 Výčet TČ 2.část (zdroj: 68)

Kromě výše uvedených trestných činů lze přidat i § 176 Omezování svobody vyznání, kde je skutková podstata přímo viditelná z náboženského hlediska. Dále je pak používaným § 358 výtržnictví, který je často aplikován na případy související s projevy extremistů. (67,68)

4 METODIKA

4.1 Vývoj extremisticky motivovaných kriminálních činů

K analýze vývoje extremisticky motivovaných kriminálních činů byly použity Čtvrtletní zprávy o extremismu Odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra České republiky. Z informací získaných v těchto dokumentech byly vygenerovány tabulky a grafy, které názorně popisují vývoj situace.

Pro vyhodnocení hypotézy číslo 1 byl použit graf spojnicový, kde lze vidět vývoj počtu činů v průběhu jednotlivých let. Druhým grafem pro podporu vyhodnocení hypotézy číslo 1 je graf sloupcový, jež je seřazen podle let a ukazuje vývoj počtu činů za daný rok.

Hypotéza číslo 2 byla vyhodnocena pomocí Paretova grafu, který seřadí jednotlivé údaje od nejvyšší hodnoty. V tomto případě seřadí kraje podle výskytu činů v nich. Z grafu byla odebrána Lorenzova křivka, jelikož pro tuto práci není důležitá.

4.2 SWOT analýza

SWOT analýza je jedním z nejčastěji používaných nástrojů pro zhodnocení organizace, záměru, politiky firmy, či prakticky čehokoliv jiného. Jedná se o univerzální analytickou techniku, která hodnotí vnější a vnitřní faktory ovlivňující zkoumaný problém. Autorem je Albert Humprey, který SWOT analýzu navrhl v šedesátých letech 20. století. Název je složen z počátečních písmen jednotlivých zkoumaných oblastí. Jsou jimi Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (hrozby). Tyto čtyři oblasti jsou dále rozděleny do vnějších a vnitřních faktorů, přičemž silné a slabé stránky se řadí mezi vnitřní faktory a příležitosti a hrozby

mezi faktory vnější. Rozdělení je podle toho, zda je organizace schopna danou oblast ovlivnit. (69)

4.2.1 Postup

SWOT analýza se provádí v několika krocích. Nejprve je nutné definovat jednotlivé oblasti. Jednoduše řečeno určit, jaké jsou silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. V každé z oblastí by měla být vždy nějaká odpověď, zároveň je ale dobré vyvarovat se přehnanému množství bodů v jednotlivých oblastech. Následuje číselné hodnocení každého bodu. Pro silné stránky a příležitosti se používá kladná stupnice od 1 do 5, kde číslo 5 znamená nejvyšší spokojenost, číslo 1 naopak nejnižší spokojenost. Stejně tak u slabých stránek a hrozeb se používá stupnice 1–5, ale v záporu. Tedy číslo -1 značí nejnižší nespokojenost (hrozba není tak velká), číslo -5 nejvyšší nespokojenost (velká hrozba). Po zhodnocení jednotlivých bodů následuje přiřazení „váhy“ každému bodu analýzy. Zde je nutné se držet pravidla, že součet vah v každé z oblastí je roven 1. Vždy je nutné si uvědomit, který bod z dané oblasti je pro nás zásadní a jemu dát váhu nejvyšší. Například pokud silné stránky obsahují 4 položky je možné váhu rozdělit více způsoby. Prvním je každé položce dát váhu 0,25, dohromady dají hodnotu 1, dále je možné jedné položce dát 0,5, další 0,3 a dvěma zbývajícím 0,1. Možností rozložení váhy je spousta a je dobré se nad tímto krokem zamyslet, jelikož velmi ovlivní výsledek samotné analýzy. Ve chvíli, kdy jsou u každé položky přiřazeny číselné hodnoty hodnocení a váhy následuje vynásobení těchto hodnot a sečtený výsledných hodnot v rámci každé oblasti. Následně je třeba sečíst výslednou hodnotu u vnějších faktorů a vnitřních faktorů. Jinými slovy sečíst hodnoty zvlášť u silných a slabých stránek a zvlášť u hrozeb a příležitostí. Tyto dvě hodnoty se navzájem odečtou a dostaneme výslednou hodnotu SWOT analýzy. (70,71)

5 VÝSLEDKY

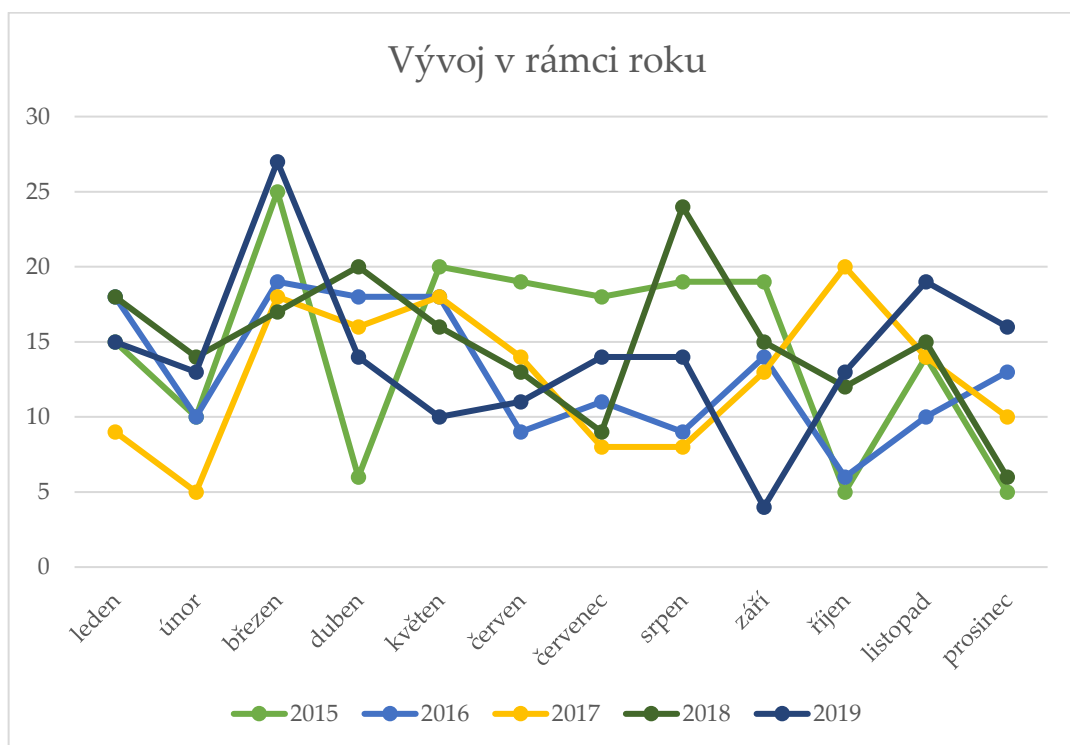
5.1 Vývoj zjištěných extremistických trestných činů v letech 2015–2019

Následující tabulka ukazuje počty zjištěných trestných činů (TČ) v jednotlivých měsících v letech 2015-2019.

Tabulka 1 TČ v letech 2015-2019 (zdroj: vlastní)

Počet zjištěných TČ v jednotlivých měsících 2015-2019					
měsíc rok	2015	2016	2017	2018	2019
leden	15	18	9	18	15
únor	10	10	5	14	13
březen	25	19	18	17	27
duben	6	18	16	20	14
květen	20	18	18	16	10
červen	19	9	14	13	11
červenec	18	11	8	9	14
srpen	19	9	8	24	14
září	19	14	13	15	4
říjen	5	6	20	12	13
listopad	14	10	14	15	19
prosinec	5	13	10	6	16
součet	175	155	153	179	170

V následujícím grafu lze pozorovat vývoj počtu činů v jednotlivých měsících v rámci každého zmíněného roku. Je zde patrné zvýšení počtu činů v některých měsících. Jedná se o březen a listopad, kdy jsou křivky grafu ve všech letech na vrcholu. S výjimkou listopadu roku 2017. Dále je viditelná podoba křivek z let 2016 a 2017, opět s výjimkou měsíce listopad. V následujících odstavcích popíšu některé výrazné části grafu.

Obrázek 7 Vývoj TČ v rámci roku (zdroj: vlastní)

Výrazné zvýšení počtu trestných činů je patrné v březnu v letech 2015 a 2019. V ostatních letech je březen také měsícem vzestupu, ne však tak výrazného. Zvýšení počtu trestných činů v březnu roku 2015 přisuzují takzvané Dragounské jízdě. Jednalo se o název pro průjezd konvoje americké armády přes území našeho státu. Této akci byla věnována velká pozornost převážně levicových extremistů a doprovázelo ji mnoho protestních akcí.

Nárůst počtu činů v březnu roku 2019 si spojuji s pietní akcí v Ostravě, která byla připomínkou smrti antifašistického skinheada Jana Kučery. Při této akci došlo k napadení účastníků akce pravicovými extremisty.

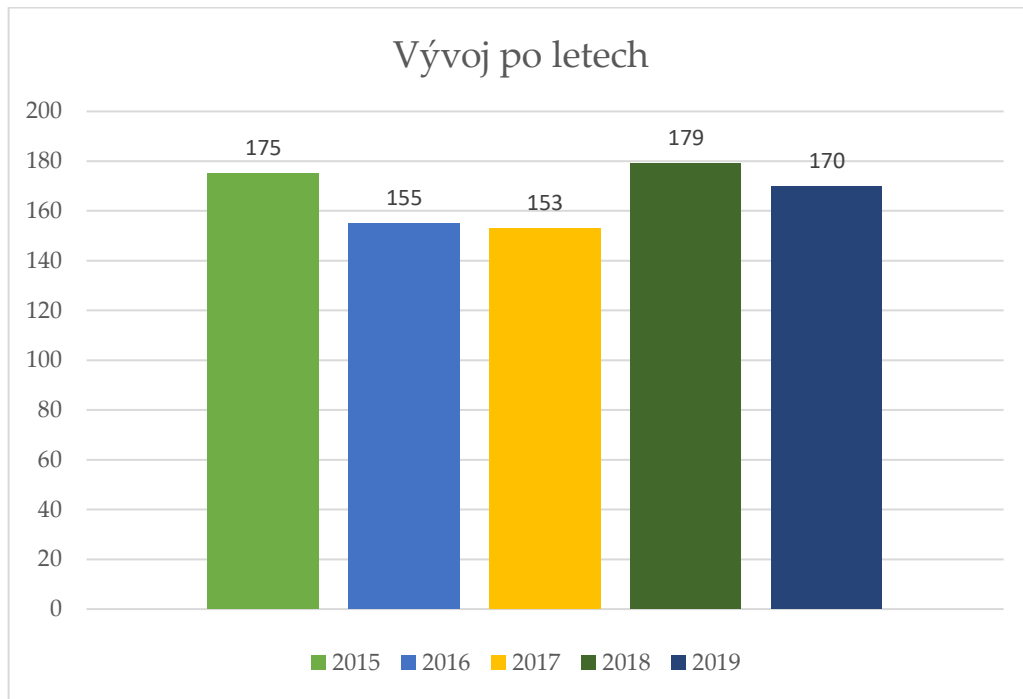
Výraznou částí grafu je i srpen 2018. Zde zvýšení počtu činů shledávám v události, která se odehrála v Písku. Došlo k napadení skupiny cizinců pravicovými extremisty.

Patrný nárůst počtu trestných činů je viditelný ve druhém a třetím čtvrtletí v roce 2015. Tento nárůst souvisí s levicovými extremisty a jejich platformou Antifenix, která vznikla jako reakce na policejní akci Fénix. V tomto období docházelo k několika žhářským útokům, na kterých se podílelo uskupení Síť revolučních buněk. Ve stejném období se významně projevovala i pražská solidární síť Solis Praha. Která bojovala za práva zaměstnanců a útočila proti majiteli restaurace Řízkárna.

Říjen roku 2017 je také měsícem vzestupu počtů trestných činů. Tuto skutečnost přisuzuji levicovým extremistům a jejich bojkotům voleb a oslavě výročí Velké říjnové revoluce.

Listopadový nárůst počtu trestných činů můžeme přisoudit státnímu svátku dne 17.listopadu k výročí Sametové revoluce z roku 1989. Tento den je pro Českou republiku významným z hlediska politického, proto je pravděpodobná tato souvislost.

Následující graf ukazuje počty trestných činů v jednotlivých letech. Tento graf je stěžejní pro vyhodnocení hypotézy číslo 1. Je zde vidět, že počet extremisticky motivovaných kriminálních činů neklesá. Tudíž je hypotéza číslo 1 vyvrácena.

Obrázek 8 Vývoj TČ po letech (zdroj: vlastní)

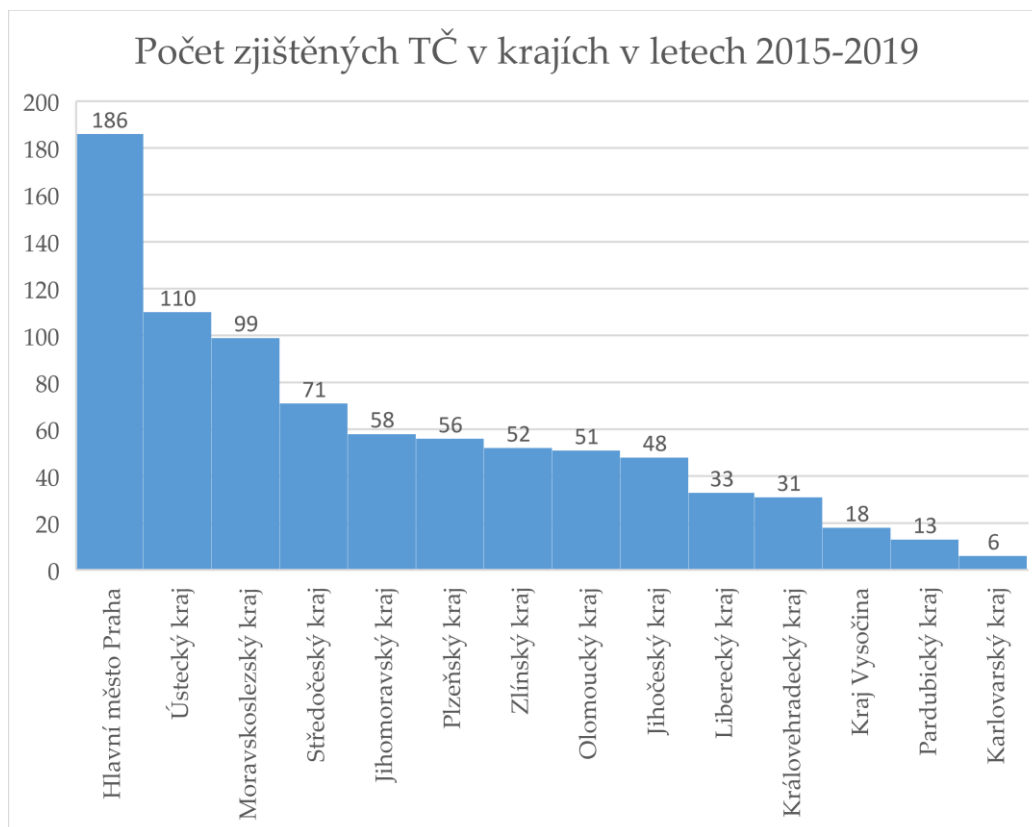
V následující tabulce jsou zaznamenány počty zjištěných trestných činů motivovaných extremismem na území jednotlivých krajů. Tato tabulka a následující graf jsou stěžejní pro vyhodnocení hypotézy číslo 2.

Tabulka 2 TČ po krajích (zdroj: vlastní)

Počet zjištěných TČ v krajích v letech 2015-2019						
kraj rok	2015	2016	2017	2018	2019	celkem
Hlavní město Praha	24	34	34	51	43	186
Středočeský kraj	20	16	10	17	8	71
Jihočeský kraj	11	5	6	12	14	48
Plzeňský kraj	7	10	8	18	13	56
Karlovarský kraj	1	0	3	1	1	6
Ústecký kraj	18	20	19	29	24	110
Liberecký kraj	7	8	6	5	7	33
Královehradecký kraj	10	2	8	6	5	31
Pardubický kraj	0	4	2	1	6	13
Kraj Vysočina	5	4	4	3	2	18
Jihomoravský kraj	15	13	7	12	11	58
Olomoucký kraj	14	8	9	5	15	51
Zlínský kraj	17	18	10	5	2	52
Moravskoslezský kraj	26	13	27	14	19	99
celkem	175	155	153	179	170	

V tomto grafu jsou seřazeny kraje české republiky včetně Hlavního města Prahy podle počtu zjištěných extremisticky motivovaných trestných činů za období let 2015-2019. Z grafu je jasně viditelné, že pomyslné první místo v počtu zmíněných činů zaujímá Hlavní město Praha. Tímto se hypotéza číslo 2 potvrdí.

Obrázek 9 TČ v krajích-seřazeno (zdroj: vlastní)

Důvodem nejvyššího počtu trestných činů na území Hlavního města Prahy je pravděpodobně nejvyšší koncentrace osob a koncentrace aktivních uskupení, převážně politických stran.

Následující dvě místa obsazují kraje Ústecký a Moravskoslezský. Důvodem shledávám dlouhodobě zvýšený počet obyvatel jiných národností a ras v těchto krajích.

5.2 SWOT analýza

Tabulka 3 SWOT analýza (zdroj: vlastní)

	Silné stránky	Slabé stránky
Vnitřní faktory	<p>Odborníci na extremismus</p> <p>Spolupráce více úrovní</p> <p>Mezinárodní spolupráce</p> <p>Dobré začlenění menšin do společnosti</p>	<p>Nedostatek kvalitních specialistů</p> <p>Nejednoznačné definice – nepochopení extremismu</p> <p>Neznalost obyvatel</p> <p>Nevšímavost obyvatel</p>
	Příležitosti	Hrozby
Vnější faktory	<p>Osvěta obyvatel</p> <p>Osvěta na školách</p> <p>Finanční podpora prevence</p> <p>Postupný úbytek výrazných vůdčích postav</p> <p>Podpora seriózních médií</p>	<p>Globalizace</p> <p>Kyberprostor</p> <p>Politická situace</p> <p>Radikalizace společnosti – větší náklonnost k nenávisti</p> <p>Nespokojenost obyvatel</p> <p>Nezaměstnanost</p>

Tabulka 4 SWOT analýza (zdroj: vlastní)

Výpočet SWOT analýzy			
Silné stránky	Hodnocení	Váha	Součin
Odborníci na extremismus	4	0,3	1,2
Spolupráce více úrovní	3	0,25	0,75
Mezinárodní spolupráce	2	0,2	0,4
Dobré začlenění menšin do společnosti	3	0,25	0,75
Součet:			3,1
Slabé stránky	Hodnocení	Váha	Součin
Nedostatek kvalitních specialistů	-4	0,25	-1
Nejednoznačné definice	-5	0,3	-1,5
Neznalost obyvatel	-4	0,3	-1,2
Nevšimavost obyvatel	-2	0,15	-0,3
Součet:			-4
Příležitosti	Hodnocení	Váha	Součin
Osvěta obyvatel	4	0,3	1,2
Osvěta na školách	3	0,1	0,3
Finanční podpora prevence	2	0,1	0,2
Postupný úbytek výrazných vůdčích postav	1	0,1	0,1
Podpora seriózních médií	5	0,4	2
Součet:			3,8
Hrozby	Hodnocení	Váha	Součin
Globalizace	-2	0,1	-0,2
Kyberprostor	-4	0,15	-0,6
Politická situace	-4	0,1	-0,4
Radikalizace společnosti	-5	0,2	-1
Nespokojenost obyvatel	-3	0,3	-0,9
Nezaměstnanost	-2	0,15	-0,3
Součet:			-3,4
Celkový součet SWOT analýzy:			-0,5

Výsledkem výpočtu SWOT analýzy je -0,5, což znamená, že situace není příznivá a je potřeba zavést opatření k jejímu zlepšení. Znamená to, že je třeba zachovat silné stránky a chopit se příležitostí. Zároveň je nutné pracovat na posílení stránek slabých, jelikož jsou to vnitřní faktory, které můžeme relativně snadno ovlivnit.

Neznalost a nevšímavost obyvatel je dlouhodobým problémem naší společnosti. Myslím si, že je možné jej ovlivnit pomocí správně cílené propagace tématu seriózními a moderními sdělovacími prostředky. Mezi ně můžeme zařadit například i sociální sítě, které jsou v současné době velice populární a lidé na nich tráví spoustu svého volného času. Jejich využití ke zlepšení situace se zdá být víc než vhodné.

Nejednoznačnost definicí souvisí s neznalostí obyvatel. Pokud jedinec nechápe, o co se jedná, je zcela jasné, že se nebude moci problematice věnovat.

Nedostatek kvalitních specialistů je problémem dlouhodobým a složitým na řešení. V České republice se problematikou extremismu zabývá pouze malý počet odborníků. Pojem extremismus a celková jeho problematika je u nás poměrně nová a výcvik zkušených specialistů ještě nějakou dobu potrvá.

Další oblastí, která si zaslouží zvýšenou pozornost jsou hrozby. Jedná se sice o vnější faktory, tím pádem je nemůžeme tolik ovlivnit. Je ale možné se na ně připravit. Globalizace je jevem dnešní společnosti a zda je pro společnost prospěšná či nikoli je diskutabilní. Z hlediska extremismu však představuje hrozbu. Díky globalizaci je snazší získávání pravdivých i nepravdivých informací a jejich propagace. S tímto souvisí také kyberprostor, který poskytuje téměř neomezené možnosti ať už vyhledávání nebo sdílení informací a názorů. Další hrozbou může být politická situace ve státě. Zda bude společnost s vládou a složením vlády spokojena výrazně ovlivňuje tendence

k radikalizaci společnosti. Nespokojenost obyvatel vede k frustraci, která je nejčastějším spouštěčem v procesu radikalizace. S tímto problémem souvisí také nezaměstnanost a celková životní úroveň občanů České republiky.

Naopak mezi silnými stránkami považuji za největší pozitivum kvalifikované odborníky na extremismus, kteří se problematice aktivně věnují. Mezi další silné stránky patří spolupráce, ať už mezinárodní nebo v rámci naší republiky. Bojovat proti fenoménu jako je extremismus bez spolupráce nelze. Za silnou stránku také považuji poměrně dobré začlenění menšin do společnosti. Na tomto je ale dále třeba pracovat.

Příležitostem, které mohou vést ke zlepšení situace a snížení počtu trestných činů se budu částečně věnovat v další kapitole praktické části, konkrétně v návrhu preventivních opatření. Nejdůležitějším bodem zde shledávám podporu seriózních médií, která občanům poskytují pravdivé a relevantní informace.

5.3 Vyhodnocení hypotéz

Hypotézy:

- 1) Předpokládám, že počet extremisticky motivovaných kriminálních činů na území České republiky klesá.

Vyvráceno.

- 2) Předpokládám, že dlouhodobě nejvyšší počet extremisticky motivovaných kriminálních činů je sledován v hlavním městě Praze.

Potvrzeno.

5.5 Návrh možností prevence

Prevence na školách

Jako první preventivní opatření navrhuji zvýšení pozornosti této oblasti v rámci vzdělávání. Jedná se o základní a střední školy. Jsou to dva stupně vzdělání, které musí každý občan absolvovat. Zařazením pojmů extremismus, radikalismus a dalších do výuky by se mohlo zvýšit povědomí společnosti o významech těchto pojmů. V Rámcových vzdělávacích programech to už zavedeno je. Konkrétně v programu pro základní školy v oblasti s názvem Člověk a společnost je seznámení s pojmy a prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů. Není však uvedeno, jakým způsobem žáky vzdělávat, aby výsledný efekt byl správný. Otázkou také zůstává, zda učitelé, kteří mají tyto předměty na starost jsou dostatečně informováni o situaci. Dobrý způsob prevence na školách shledávám v programu výukových besed s žáky a se studenty. Tyto besedy by mohli pořádat příslušníci Police ČR, popřípadě neziskové organizace.

Osvěta obyvatel

Osvětou obyvatel jako preventivním opatřením je myšleno cílené poskytování pravdivých informací k aktuálním tématům, která jsou společností diskutována. Pro příklad bych uvedla, mnohokrát zmíněnou, migrační krizi a informace o ní. V době této krize by bylo vhodné zřídit jednotný sdělovací kanál pravdivých a relevantních informací pro obyvatele. Toto by mohlo být v kompetenci například Ministerstva vnitra, popřípadě Ministerstva zahraničních věcí. Působení médií se tímto samozřejmě nesníží. Obyvatelstvo ale bude mít možnost přístupu k ověřeným informacím a bude moct se nad situací kriticky zamyslet a posoudit ji dle svého uvážení. Další oblastí v problematice osvěty obyvatel

by mohla být například výuková informační videa nebo krátké televizní spoty či internetové reklamy o extremismu, radikalismu a případně terorismu. Pro většinu společnosti jsou tyto pojmy neznámé a automaticky budí strach. Tím pádem společnost žije ve strachu z těchto, pro ně abstraktních, pojmů, aniž by věděla, o co se jedná.

Poskytování ověřených a přehledných informací státními organizacemi

Tento bod souvisí s bodem předchozím. Spolu s osvětou a informováním obyvatel v době, kdy působí nějaký aktuální trend nebo krize by bylo vhodné dlouhodobé informování o vývoji situace v oblasti extremismu u nás. Prvotními informacemi by měly být základní pojmy a srozumitelné vysvětlení, o co se vlastně jedná a jakým způsobem extremismus identifikovat, popřípadě jak na nás působí a jak se mu bránit.

Podpora zaměstnanosti

Z popisu jednotlivých modelů radikalizačního procesu vyplývá, že ve většině z nich je startovacím mechanismem nespokojenost nebo frustrace jedince. Ta bývá často způsobena nespokojeností svého života a také zaměstnáním. Myslím si, že spokojený člověk, který vykonává povolání, se kterým je spokojen je více odolný než nezaměstnaný, popřípadě nespokojen se svým zaměstnáním. Proto jako vhodné preventivní opatření shledávám podporu zaměstnanosti obyvatel našeho státu. Tím myslím jak občanů s českou národností, tak i cizinců, kteří zde žijí a pracují. Oni jsou totiž velmi rizikovou skupinou v procesu radikalizace.

Systematické začleňování menšin do společnosti

Národnostní menšiny a sociálně vyloučení jedinci jsou velmi rizikovou skupinou z hlediska náchylnosti k radikalizaci. V současnosti se podporou integrace menšin zabývá celá řada organizací ať už státních či nestátních. Například Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy poskytuje dotace na programy podporující začlenění romské menšiny do společnosti. Vláda v roce 2015 vydala také Strategii romské integrace do roku 2020. Většina těchto programů se však soustředí na romskou menšinu. Myslím si, že by bylo dobré, aby se více organizací soustředilo na integraci menšin pocházejících z asijských států nebo menšin vyznávajících jiné náboženství. Zajímavým shledávám spolek Podpora integrace menšin, z.s., který poskytuje pomoc osobám přicházejícím ze zahraničí. Myslím si, že pokud se jedinec dokáže kvalitně začlenit do společnosti a pochopí principy jejího fungování, stane se vůči radikalizaci odolnější. Bude tak vědět, že tady pro něj na začátku začleňování do společnosti někdo byl. Nebude mít tedy pocit, že společnost, ve které se nachází je špatná a potřebuje nápravu. Proto jako jedno z opatření navrhuji podporu těchto spolků a organizací.

Definování extremismu jako trestného činu

Výrazným nedostatkem v oblasti boje s extremismem shledávám absenci pojmu extremismus v české legislativě. Navrhuji jeho zařazení na seznam trestných činů v trestním zákoníku. Další alternativou by mohlo být uvedení v zákoně, které trestné činy obsažené v trestním zákoníku s extremismem přímo souvisí a je možné jimi extremismus postihovat.

6 DISKUZE

Vyhodnocením hypotéz jsem dospěla ke dvěma zásadním informacím. Počet extremisticky motivovaných kriminálních činů v České republice za posledních 5 let neklesá. Naopak má spíše rostoucí tendenci. Druhým zjištěním je, že nejvyšší počet těchto činů je sledován na území Hlavního města Prahy. V první části diskuze se tedy budu věnovat důvodům, proč je situace taková.

Postupné zvyšování počtu extremisticky motivovaných kriminálních činů může mít mnoho důvodů. Za největší problém považuji cílené šíření dezinformací ze strany médií a politických stran. Od roku 2015, kdy se velká část Evropy potýkala s takzvanou migrační krizí se objevilo nové téma k diskuzi. Téma migrace a islámu se stalo moderním. Tohoto samozřejmě využívají extremistické skupiny ke svým aktivitám a náboru nových členů a podporovatelů. Migrační krizi se věnovala také ve velké míře média, která šířila nejrůznější informace, které mnohdy pravdivé opravdu nebyly. K tomuto se přidávaly také politické strany, které tematiku migrace a šíření islámu použily ve svých volebních programech. Nejškikovněji se tématu chopila Svoboda a přímá demokracie a jejich lídr Tomio Okamura. SPD využila strach obyvatel z migrace, který také podpořila svým předvolebním programem, k získání podporovatelů.

Nejvyšší počet trestných činů na území Hlavního města Prahy přisuzují nejvyšší koncentraci osob na malém území. Další důvodem může být koncentrace extremistických uskupení, převážně tedy politických stran. Hlavní město je také nejvíce rozmanité, co se týče střetu různých národností, ras a náboženských vyznání. V Praze je také daleko více možností zapojení se do skupiny podobně smýšlejících osob. S tím souvisí také možná náchylnost k radikalizaci jedince. Ve velkém městě na člověka „číhá“ daleko více nástrah manipulace než na vesnici, popřípadě na malém městě. V Praze je možnost sdělování informací různými kanály daleko větší. Může se jednat například

o reklamní billboardy, nápisy nebo nálepky v prostředích hromadné dopravy, propagační stánky na ulicích nebo v obchodních centrech a tak dále. Zkrátka na místech s velkou koncentrací osob je daleko větší šance, že se podaří alespoň někoho zradikalizovat. Samozřejmě toto lze implementovat na další velká města v České republice. Praha je ale v jistém slova smyslu velmi specifická.

Výrazným nedostatkem v boji proti extremismu v České republice shledávám nejednoznačnost definicí a nezakotvení pojmu v zákonech. Definice extremismu je sice dostupná na stránkách Ministerstva vnitra, ale zdá se pro veřejnost nepochopitelná či příliš abstraktní. Z definice si běžný občan jen těžko dokáže představit, co všechno se pod pojmem extremismus skrývá. Toto lze pozorovat i v případě médií, která tento pojem používají často neprávě, popřípadě jej zaměňují s pojmem radikalismus. Tyto dva pojmy se však výrazně liší, jak je uvedeno v teoretické části této práce. Pro jednotlivce, který se o problematiku nezajímá je tato nenápadná záměna nepodstatná. Pokud o něčem hovoříme jako o extrémním, můžeme si představit vyhrocené nebo krajní aktivity či názory. Pokud o tom stejném budeme hovořit jako o radikálním, je snadno pochopitelné, že si běžný občan bude pojmy ztotožňovat. Není to však chybou člověka samotného. Pokud například zadáte do vyhledávače na internetu synonymum ke slovu extrémní, první výsledek hledání odkazuje na slovník synonym, kde je uvedeno jako synonymum ke slovu „extrémní“ slovo „radikální“. V tomto případě nemůžeme vinit člověka, který si aktivně vyhledává informace a snaží se zjistit podstatu věci na internetu, že pojmy zaměňuje. Důkazem je následující obrázek, který je převzat právě ze zmíněného slovníku synonym.

Obrázek 10 Chybná synonyma (zdroj: 72)

Jak jsem již popsala v teoretické části, samotný původ a prvotní význam slov se výrazně liší. Pokud bychom pojmy porovnávali podle prvotních významů dojdeme ke srovnání pojmu „krajní“ popřípadě „vyhraněný“ a pojmu „kořen“ nebo „základ“. V tomto případě už si pojmy nejsou vůbec podobné a pravděpodobnost záměny zde prakticky není. Z tohoto vyplývá, že vše se odvíjí od informovanosti jedince a snaze se nad pojmy zamyslet, a ne je pouze slepě přijímat.

Na druhou stranu může být pro občana složité se v pojmech orientovat, když nejsou nikde přímo vysvětleny. A to ani v zákoně. Je tedy matoucí, že jedinec může být postihován za extremismu i když není v trestním zákoníku tento pojem vůbec uveden. Pro postih extremismu se používají jiné trestné činy, které v zákoníku uvedeny jsou. Pro postih extremismu se používají například tyto trestné činy: násilí proti skupině obyvatelů nebo proti jednotlivci, genocidium, útok proti lidskosti, projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod a tak dále. Pokud si tedy přečteme výčet trestných činů, které se používají pro postih extremismu je daleko jednodušší si představit samotnou podstatu extremismu. Neboli o co se vlastně jedná. To, co se skrývá za jednotlivými trestnými činy je pro člověka lépe představitelné a pochopitelné.

Nelze jen vytykat nedostatečné definování pojmů a absenci v legislativě, jelikož je tento fenomén v naší zemi relativně nový. Díky historickému vývoji našeho státu a některých okolních států nebylo vždy samozřejmostí míchání jednotlivých národností a skupin osob s rozdílným náboženským vyznáním.

V porovnání s jinými kontinenty i státy světa je Česká republika převážně monokulturní a převládá zde výrazně jedno náboženství. V Evropě můžeme pro porovnání zmínit například Francii či Velkou Británii, kde jsou kulturní i náboženské rozdíly daleko výraznější. Co se týče světových států, zde můžeme zmínit Spojené státy Americké, které lze považovat za velmi multikulturní a multináboženský stát. Jelikož extremismus částečně vychází z rozdílů mezi rasami a náboženskými vyznáními, je jasné, že se tyto státy s problematikou extremismu setkávaly dříve a více než my. Proto lze předpokládat, že mají větší zkušenosti s jejím řešením a prevencí. Myslím si, že by bylo přínosné se inspirovat těmito státy, které již zkušenosti s různými formami extremismu mají. Zmínila jsem například Spojené státy Americké (USA), kde se s problematikou nesnášenlivosti různých ras potýkají dlouhodobě. Stejně tak se v tomto státě vyskytuje velké množství náboženství, které jsou nuceny fungovat společně s jinými. Jedná se o velmi multikulturní stát s demokratickým pojetím politiky. Samozřejmě je zjevné, že tento stát nelze srovnávat s Českou republikou ať už podle rozlohy, počtu obyvatel nebo historického vývoje. Chtěla bych jen poukázat na možnost inspirace v jejich řešení dané problematiky.

Zajímavým konceptem řešení, které vzniklo právě ve Spojených státech, je definování pojmu Hate crime. V češtině se jedná o trestné činy z nenávisti. Tento pojem se v USA začal používat na konci dvacátého století převážně novináři. V roce 1990 byl přijat zákon Hate crimes statistic act v překladu Zákon o statistice zločinů z nenávisti, který definuje pojem Hate crime a ukládá tamnímu Ministerstvu spravedlnosti povinnost sledovat a evidovat tyto trestné činy. Hate crime je považován za zločin z nenávisti. Původem nenávisti mohou být rasové nebo náboženské rozdíly, sexuální orientace, členství v nějaké skupině nebo sektě a tak dále. Původně se tento pojem používal pouze pro násilné trestné činy, později se začal zabývat i verbálními útoky. Pro verbální verzi nenávistného činu je používáno označení Hate speech, neboli nenávistný projev. Pro násilný

čin pak Hate violence – násilí z nenávisti. Oba tyto pojmy zaštiťuje pojem Hate crime. Z USA se tento pojem rozšířil o do dalších států jako jsou například Kanada nebo v Evropě Velká Británie, Nizozemí a Švédsko. Problematika Hate crime je v těchto státech převzata spíše v teoretické rovině. (68)

Dále bych ráda uvedla příklad ze sousedního Slovenska. Myslím si, že vzhledem k historickému vývoji a celkové podobnosti je vhodné se tímto státem inspirovat, popřípadě s ním spolupracovat. Boj proti extremismu není pouze vnitřní záležitostí každého státu. Díky současné otevřenosti hranic, možnosti volného pohybu a dostupnosti všech možných informací je nutné na tuto problematiku pohlížet více globálně. V každém státě se mohou projevy extremismu lišit, globálně však podtext a mechanismy jsou podobné. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, jako gestor boje proti extremismu, vydává Koncepciu boja proti extrémizmu. Současná platná je na roky 2015-2019, kde je definován pojem extremismus takto: *„Extrémizmus označuje konanie a prejavy vychádzajúce z postojov krajne vyhrotenej, demokratickému systému nepriateľskej ideológie, ktoré či už priamo, alebo v určitom časovom horizonte deštruktívne pôsobia na existujúci demokratický systém a jeho základné atribúty. Druhou charakteristickou črtou extrémizmu a s ním spájaných aktivít je, že útočia na systém základných práv a slobôd garantovaných ústavou a medzinárodnými ľudskoprávnymi dokumentmi, alebo sa snažia svojimi aktivitami uplatňovanie týchto práv sťažiť, či znemožniť. Za ďalšie charakteristické znaky extrémizmu sa považuje snaha o obmedzenie, potlačanie, znemožnenie výkonu základných práv a slobôd pre určité skupiny obyvateľstva definované ich pohlavím, národnosťou, rasou, etnikom, farbou pleti, vierovyznaním, jazykom, sexuálnou orientáciou, príslušnosťou k spoločenskej triede, majetkom, ako aj používanie fyzického násillia či hrozba použitia násillia namiereného voči názorovým či politickým oponentom alebo ich majetku. Extrémizmus sa delí na pravícový, ľavicový, náboženský a extrémizmus zameraný na jednu otázku (ekologický, separatizmus apod.)“* (73)

Definice dle slovenského Ministertva vnútra Slovenskej republiky je podobná definici naší. Zdá se mi ale lépe pochopitelná a srozumitelná. Význam je stejný, jedná se jen o formulaci textu. Myslím si, že je dobré do definice zařadit konkrétní příklad toho, co vlastně extremismus je, popřípadě jak se dělí, jako je to uvedeno v této definici. Celkový systém boje proti extremismu Slovenské republiky je velmi podobný tomu našemu.

Další oblastí, které se budu v diskuzi věnovat jsou média a šíření dezinformací. Kromě alternativních médií, které jsem uvedla v teoretické části této práce je nutné se zabývat také médii běžnými. Tím myslím běžně dostupné televizní stanice, rádiové stanice, internetové stránky, noviny a časopisy a tak dále. V současné době není obsah sdělení médií nijak zvlášť regulován. Samozřejmě jsou definovány určité zásady, co lze a co nelze publikovat. Obsah a forma sdělení už ale regulovány nejsou. Dobrým příkladem toho, že společnosti jsou poskytovány nepravdivé informace může být současná situace okolo virového onemocnění Covid 19. Toto onemocnění samozřejmě nijak nesouvisí s problematikou extremismu, chci tím jen poukázat na různorodost informací, které jsou společnosti poskytovány. Pokud se zaměříme na samotný původ onemocnění dojdeme k několika verzím, které byly publikovány v našich médiích. Nejčastější verze původu jsou tři. První tvrdí, že původcem jsou netopyři, druhá, že se jedná o nechtěný únik z továrny na biologické zbraně a poslední, že se jedná o záměrné vytvoření a vypuštění člověkem. Informací okolo každé z teorií proběhlo médii mnoho. Jak se má tedy občan v původu orientovat? Jak má zjistit, která z těchto verzí je pravdivá? Tento příklad jsem uvedla pouze jako demonstrativní při řešení problému publikování nepravdivých nebo matoucích informací. Současná situace je bezpochyby vážná a ohrožuje životy mnoha osob, i tak se k občanům dostávají nepravdivé informace a nejrůznější konspirační teorie. V případě cíleného šíření nepravdivých informací se média mohou chovat úplně jinak.

Většinová společnost, která přijímá informace z běžných médií si mnohdy ani neuvědomuje, že informace, které se k ní dostávají se týkají extremismu a jejich posláním je manipulace s jedinci a vlastně s celou společností. Toto opět souvisí s nedostatečným informováním obyvatel o problematice.

Samotná propagace extremistických názorů a uskupení často probíhá v prostředí internetu. V současné době je snadné si vytvořit internetovou stránku a na ní publikovat prakticky cokoli, co nás napadne. Tohoto využívají ve velké míře extremistické skupiny. Internet je používán jako nástroj propagace svých cílů a názorů. Příkladem může být politická strana Národní demokracie, která dokázala rychle a efektivně reagovat na současnou situaci kolem Koronaviru. Na svých internetových stránkách publikuje svůj nový „projekt“, který nazvala SUPERKRIZE. ND vytvořila Akční plán Národní demokracie ke zvládnutí SUPERKRIZE. V tomto akčním plánu, který je volně dostupný na internetových stránkách ND, prosazuje své dlouhodobé nacionalistické názory, ale pouze odůvodněné onemocněním Covid 19. (74)

Sociální sítě souvisí s prostředím internetu a poskytuje téměř neomezené možnosti vyjadřování svých názorů a postojů. Sociální sítě lze využít jako účinný nástroj propagandy. Mezi nejrizikovější skupiny z hlediska radikalizace lze zařadit dospívající děti a mládež, osoby nezaměstnané či osoby důchodového věku (viz Jaroslav Balda nebo domobranecké skupiny). U dospívajících a nezaměstnaných se předpokládá, že na sociálních sítích tráví více času než osoby vytížené prací. Samozřejmě existují výjimky. Na tyto skupiny obyvatel je cílena propagace extremistických názorů jakožto nového zájmu jedince či konečné pochopení nebo začlenění do skupiny. Právě na tyto skupiny obyvatel by bylo vhodné se více soustředit právě v osvětových programech a poskytovat jim pravdivé informace o mechanismech propagandy a procesu radikalizace.

Velkou pozornost si zaslouží menšiny a osoby sociálně vyloučené, které často nevědí, jakým způsobem se efektivně začlenit do společnosti, ve které žijí. U těchto jedinců dochází k pocitům, že jsou ve společnosti nežádoucí. Tímto u některých může narůstat frustrace nebo i agrese. Tyto dva prvky jsou, jak již bylo zmíněno, nejčastějším spouštěčem pro proces radikalizace. Úkolu integrace menšin do společnosti se věnuje již řada organizací, ať už státních nebo nestátních. Většinou se jedná o neziskové organizace. Myslím si tedy, že by byla na místě jejich, převážně finanční, podpora.

Na konec diskuze bych ráda uvedla, že problematiku extremismu považuji za velmi obsáhlou a zajímavou. Nelze jednoznačně se stoprocentní přesností určit její spouštěcí mechanismy, pouze lze označit některé situace jako časté. Například zmíněná frustrace jedince. Projevy extremismu jsou také různé. Může se jednat o verbální projevy, projevy na internetu, násilné akce, a mnoho dalších. Forem je opravdu spousta a mnohdy si člověk ani neuvědomuje, že pouhé vyjádření svého názoru v komentáři pod náhodným článkem nebo příspěvkem někde na internetu nebo na sociální síti, může být považováno za projev extremismu. Často tak bývalo v souvislosti s Islámským státem, kdy se lidé ve velkém vyjadřovali, ať už pro, nebo proti islámskému náboženství. Co se týče samotné ideologie, ve které extrémisté jednají, nelze také jasně určit zasažené oblasti. Jak jsem uvedla v teoretické části, extremismus zasahuje do oblastí politiky, náboženství, ekologie a tak dále. Je tedy možné, že se téměř z jakéhokoliv tématu, které proběhne společností a světem může stát extremistická ideologie.

7 ZÁVĚR

V diplomové práci jsem popsala základní pojmy týkající se extremismu a radikalismu a uvedla nejvýraznější extremistické skupiny, které se u nás za dané období projevují. V přehledu extremistické scény jsem popsala i některé kriminální činy s extremismem spojené. Hypotézy jsem vyhodnotila na základě tabulek a grafů, které jsem vytvořila na základě dat z materiálů Odboru bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ČR. Z vyhodnocení hypotéz vyplývá, že počet extremisticky motivovaných kriminálních činů neklesá a jejich nejvyšší počet je registrován na území Hlavního města Prahy. Dále jsem vytvořila SWOT analýzu, která se věnuje současné situaci boje s extremismem. Z vyhodnocení analýzy vyplynulo, že je nutné se problematice věnovat a pracovat na posílení slabých stránek. Silné stránky je dobré si udržovat. Stejně tak je nutné se připravit na možné hrozby a umět je včas a efektivně eliminovat. Příležitostí je třeba se chopit a pracovat s nimi. Na základě definovaných příležitostí jsem navrhla preventivní opatření, která by mohla napomoci ke snížení počtu extremisticky motivovaných kriminálních činů.

Z vyhodnocení počtu trestných činů za období let 2015-2019 je patrné, že situace, co se týče počtu činů, je stabilní a za zmíněných pět let se neprojevovalo výrazné zvýšení jejich počtu. V současné moderní době se setkáváme s extremismem v umírněné podobě. Jedná se většinou o nevhodné výroky ať už ústní či na internetu. Mezi závažnější extremistické činy lze zařadit například žhářské útoky či násilné incidenty v rámci shromáždění pořádaných jednotlivými skupinami. Dá se říci, že v průběhu let se od násilných projevů extremismu přechází spíše k projevům verbálním. Myslím si, že je dobré se snažit udržet projevy extremismu v této umírněnější podobě a nedovolit, aby se ve společnosti prosazovaly výrazné extremisticky smýšlející vůdčí osoby, jako tomu bylo v minulosti.

Extremismus je fenomén, který byl ve společnosti odjakživa a můžeme na něj nahlížet jako součást fungování společnosti. Vychází mimo jiné z rozdílů mezi rasami, národy a náboženskými vyznáními, které společnost vždy doprovázely a doprovázet budou. Extremistické projevy jednotlivce většinou nejsou pro společnost výraznou hrozbou. Za výraznou hrozbu lze považovat projevy hnutí nebo skupin, které mají velkou členskou základnu a své podporovatele. Tyto skupiny můžeme tedy považovat za bezpečnostní hrozbu. Proto je extremismus zařazen mezi bezpečnostní hrozby, které definuje Bezpečnostní strategie ČR.

Boj s extremismem je velmi složitý, jelikož tento fenomén nemá jednoznačné řešení. Vše se odvíjí od politické situace, společenského uspořádání, nových světových problémů a tak dále. Extremismus na tyto situace reaguje a nikdy nelze předem s jistotou určit, jak budou reakce vypadat a zda budou takové, aby byly hodné postihu.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AF Anarchistická federace

ČR Česká republika

BPI Blok proti islámu

ČSVZ Českoslovenští vojáci v záloze za mír

DSSS Dělnická strana sociální spravedlnosti

EU Evropská unie

INR Iniciativa Ne Rasismu

IvČRN Islám v ČR nechceme

KSČM Komunistická strana Čech a Moravy

KSM Komunistický svaz mládeže

MV Ministerstvo vnitra

NCOZ SKPV Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování

ND Národní demokracie

NDB Národní domobrana

SKPV Služba kriminální policie a vyšetřování

SMKČ Svaz mladých komunistů Československa

SPD Svoboda a přímá demokracie

SRB Síť revolučních buněk

TČ trestný čin

ÚNK Úsvit – Národní koalice

ZDB Zemská domobrana

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1 VEGRICHTOVÁ, Barbora. Hrozba radikalizace [online]. Praha: Grada, 2019, 198 s. [cit. 2020-04-15]. ISBN 978-80-271-1069-8. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/e-kniha/hrozba-radikalizace-97233/>

2 Radikalizace. Ministerstvo vnitra ČR [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, 2019 [cit. 2020-04-16]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/ostatni-hybridni-hrozby-radikalizace.aspx>

3 MURO, Diego. WHAT DOES RADICALISATION LOOK LIKE? [online]. CIDOB, 2016 [cit. 2020-04-15]. ISSN 2013-4428. Dostupné z: https://www.cidob.org/es/publicaciones/serie_de_publicacion/notes_internacionales/n1_163/what_does_radicalisation_look_like_four_visualisations_of_socialisation_into_violent_extremism

4 MCCAULEY, Clark a Sophia MOSKALENKO. Mechanisms of Political Radicalization: Pathways Toward Terrorism. *Terrorism and Political Violence* [online]. 2008, 20(3), 415-433 [cit. 2020-04-15]. DOI: 10.1080/09546550802073367. ISSN 0954-6553. Dostupné z: <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09546550802073367>

5 SCHMID, Alex. Radicalisation, De-Radicalisation, Counter-Radicalisation: A Conceptual Discussion and Literature Review. *Terrorism and Counter-Terrorism Studies* [online]. 2013 [cit. 2020-04-16]. DOI: 10.19165/2013.1.02. ISSN 24680664. Dostupné z: <http://icct.nl/publication/radicalisation-de-radicalisation-counter-radicalisation-a-conceptual-discussion-and-literature-review/>

6 Extremismus: Co je extremismus. Ministerstvo vnitra ČR [online]. 25.11.2010 [cit. 2020-04-17]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-extremismus.aspx>

7 VEGRICHTOVÁ, Barbora. Extremismus a společnost. 2. aktualizované a doplněné vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-665-1.

8 LEBEDA, David. Úvod do problematiky extremismu: příručka pro pedagogy. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-394-4.

9 MAREŠ, Miroslav, Ivo SVOBODA a Eduard STEHLÍK. Extremismus jako bezpečnostní hrozba. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, Odbor komunikace a propagace (OKP), 2011. ISBN 978-80-7278-568-1.

10 KALAMÁR, Štěpán. Terminologie a symbolika užívaná soudobou extremistickou scénou. Ostrava: Key Publishing, 2011. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-103-0.

11 KALAMÁR, Štěpán. Extremismus I. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2011. ISBN 978-80-7251-355-0

12 CHMELÍK, Jan. Extremismus. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. ISBN 978-80-7380-376-6.

13 Definice dezinformací a propagandy. Ministerstvo vnitra ČR [online]. Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2020-04-26]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/definice-dezinformaci-a-propagandy.aspx>

14 HAVEL, Jiří. Levice a levicové hodnoty. Atlas transformace [online]. [cit. 2020-02-21]. Dostupné z: <http://www.monumenttotransformation.org/atlas-transformace/html/1/levice/1-levice-a-levicove-hodnoty.html>

15 ZPRÁVA O EXTREMISMU NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2015. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2016. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

16 ZPRÁVA O EXTREMISMU NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2016. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2017. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

17 ZPRÁVA O EXTREMISMU NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2017. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky, 2018. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

18 ZPRÁVA O PROJEVECH EXTREMISMU A PŘEDSUDEČNÉ NENÁVISTI NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2018. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky, 2019. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>.

19 BASTL, Martin. Krajní pravice a krajní levice v ČR. Praha: Grada, 2011. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-3797-3.

20 Programová listina. DSSS - Národně a sociálně [online]. DSSS 2010-2017 [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/programova-listina>

21 O nás. DSSS - Národně a sociálně [online]. DSSS 2010-2017 [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <http://www.dsss.cz/o-nas>

22 MAREŠ, Miroslav. Pravicový extremismus v České republice. Praha: Friedrich-Ebert-Stiftung, 2012. Dialog, strategie, alternativy. ISBN 978-80-87748-02-2.

23 Projevy extremismu a předsudečné nenávisti: Souhrnná situační zpráva 1. čtvrtletí roku 2019. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky, 2019, Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

24 Projevy extremismu a předsudečné nenávisti: Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2019. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky, 2019, Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx..>

25 Projevy extremismu a předsudečné nenávisti: Souhrnná situační zpráva 2. pololetí roku 2019. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky, 2020, Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

26 Program ve zkratce. Národní demokracie alternativa, která vás nezradí [online]. [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <https://narodnidemokracie.cz/strana/program-ve-zkratce/>

27 O nás. Národní demokracie alternativa, která vás nezradí [online]. [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <https://narodnidemokracie.cz/strana/proc-jdeme-do-toho/>

28 Politický program SPD. SPD [online]. 2017-2020 Svoboda a přímá demokracie [cit. 2020-04-02]. Dostupné z: <https://www.spd.cz/program>

29 Extremismus: Souhrnná situační zpráva 1. čtvrtletí roku 2015. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky, 2015. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

30 Extremismus: Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2015. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky, 2015. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

31 Extremismus: Souhrnná situační zpráva 3. čtvrtletí roku 2015. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2015. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

32 Extremismus: Souhrnná situační zpráva 4. čtvrtletí roku 2015. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2016. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

33 Extremismus: Souhrnná situační zpráva 1. čtvrtletí roku 2016. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2016. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

34 Extremismus: Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2016. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2016. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

35 Extremismus: Souhrnná situační zpráva 3. čtvrtletí roku 2016. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2016. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

36 Extremismus: Souhrnná situační zpráva 4. čtvrtletí roku 2016. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2017. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

37 Extremismus: Souhrnná situační zpráva 1. čtvrtletí roku 2017. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2017. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

38 Extremismus: Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2017. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2017. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

39 Extremismus: Souhrnná situační zpráva 3. čtvrtletí roku 2017. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality, 2017. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

40 Extremismus: Souhrnná situační zpráva 3. čtvrtletí roku 2017. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky, 2018. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

41 Extremismus: Souhrnná situační zpráva 1. čtvrtletí roku 2018. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky, 2018. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

42 Projevy extremismu a předsudečné nenávisti: Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2018. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky, 2018. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

43 Projevy extremismu a předsudečné nenávisti: Souhrnná situační zpráva 3. čtvrtletí roku 2018. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky, 2018. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

44 Projevy extremismu a předsudečné nenávisti: Souhrnná situační zpráva 4. čtvrtletí roku 2018. Praha: Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky, 2019. Dostupné také z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

45 Nekompromisní soudce: Byl to terorismus! Senior Balda dostal 4 roky. Parlamentní listy [online]. 14.1 .2019 [cit. 2020-03-26]. Dostupné z: <https://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Nekompromisni-soudce-Byl-to-terorismus-Senior-Balda-dostal-4-roky-566637>

46 Muž obžalovaný z terorismu byl odsouzen za obecné ohrožení. Česká televize [online]. 2019, 15.11.2019 [cit. 2020-04-26]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2977955-muz-obzalovany-z-terorismu-byl-odsouzen-za-obecne-ohrozeni>

47 BASTL, Martin. Krajní pravice a krajní levice v ČR. Praha: Grada, 2011. Politologie (Grada). ISBN 978-80-246-3150-9.

48 VEGRICHTOVÁ, Barbora. Gangy: vězeňské, pouliční a motorkářské. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0377-5.

49 BUREŠ, Jan. Česká demokracie po roce 1989: institucionální základy českého politického systému. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4283-0.

50 TÁBORSKÝ, Jiří. V síti (dez)informací: proč věříme alternativním faktům. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-2014-7.

51 GREGOR, Miloš a Petra VEJVODOVÁ. Nejlepší kniha o fake news, dezinformacích a manipulacích!!!. Brno: CPress, 2018. ISBN 978-80-264-1805-4.

52 EICHLER, Jan. Mezinárodní bezpečnost v době globalizace. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-540-0.

53 Bezpečnostní strategie České republiky. Praha, 2015. Dostupné také z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>

54 JANOŠEC, Josef. Bezpečnost a obrana České republiky 2015-2025. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - Agentura vojenských informací a služeb, 2005. ISBN 80-727-8303-3.

55 BALABÁN, Miloš a Bohuslav PERNICA. Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-3150-9.

56 ADAMEC, Vilém, David ŘEHÁK a Lenka ČERNÁ. Základy organizace a řízení bezpečnosti v České republice. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2012. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-123-1.)

57 Bezpečnostní systém státu. Ministerstvo vnitra ČR [online]. Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-system-statu.aspx>, Bezpečnostní systém ČR. Bezpečnostní informační služba [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/bezpecnostni-system/>

58 Bezpečnostní systém ČR. Bezpečnostní informační služba [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/bezpecnostni-system/>

59 Bezpečnostní rada státu. Vláda České republiky [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/pracovni-a-poradni-organy-vlady/brs/brs-uvod-3851/>

60 Pracovní výbory [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/brs/pracovni-vybory/uvodni-stranka---pracovni-vybory-18342/>

61 AUDIT NÁRODNÍ BEZPEČNOSTI. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2016. Dostupné také z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/aktualne/Audit-narodni-bezpecnosti-20161201.pdf>

62 KONCEPCE BOJE PROTI EXTREMISMU PRO ROK 2018. Praha: Odbor bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra, 2018.

63 Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV. Policie České republiky [online]. 2019 Policie ČR [cit. 2020-03-16]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/narodni-centrala-proti-organizovanemu-zlocinu-skpvc.aspx>

64 Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

65 Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

66 Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., O bezpečnosti ČR

67 Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

68 MAREŠ, Miroslav. Problematika Hate Crime: Zahraniční zkušenosti a možnost aplikace tohoto přístupu v ČR s důrazem na trestné činy z nenávisti proti cizincům. Brno, 2011.

69 SWOT analýza. In: ManagementMania.com [online]. Wilmington (DE) 2011-2020, 22.01.2017 [cit. 12.04.2020]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/swot-analyza>

70 SWOT analýza v Excelu. Fotis Fotopulos [online]. Fotis Fotopulos, 2011 [cit. 2020-04-12]. Dostupné z: <http://excel-navod.fotopulos.net/swot-analyza.html>

71 SWOT analýzy [online]. In: Mendelova univerzita v Brně [cit. 2020-05-05]. Dostupné z: http://user.mendelu.cz/xbadal/Studijni%20opory/Hospodarska%20informatika/Stud_mat/SWOT%20anal%FDza.pdf

72 Výraz extrémní. ABZ slovník českých synonym [online]. [cit. 2020-05-15]. Dostupné z: <https://www.slovník-synonym.cz/web.php/slovo/extremni>

73 KONCEPCIA BOJA PROTI EXTREMIZMU NA ROKY 2015-2019.
Ministerstvo vnútra SR, 2015.

74 AKČNÍ PLÁN NÁRODNÍ DEMOKRACIE K ZVLÁDNUTÍ SUPERKRIZE:
IV. NÁRODNÍ BEZPEČNOST. Národní demokracie alternativa, která vás
nezradí [online]. 15.4.2020 [cit. 2020-05-12]. Dostupné z:
<https://narodnidemocracie.cz/akcni-plan-narodni-democracie-k-zvladnuti-superkrize-iv-narodni-bezpecnost/>

10 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Schodiště k terorismu (zdroj: 1)	17
Obrázek 2 Pyramidální model (zdroj: 1)	18
Obrázek 3 Sedmistupňový model (zdroj: 1)	19
Obrázek 4 Čtyřstupňový model (zdroj: 1)	20
Obrázek 5 Výčet TČ 1.část (zdroj: 68)	56
Obrázek 6 Výčet TČ 2.část (zdroj: 68).....	57
Obrázek 7 Vývoj TČ v rámci roku (zdroj: vlastní).....	61
Obrázek 8 Vývoj TČ po letech (zdroj: vlastní)	63
Obrázek 9 TČ v krajích-seřazeno (zdroj: vlastní)	65
Obrázek 10 Chybná synonyma (zdroj: 72)	76

11 SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka 1 TČ v letech 2015-2019 (zdroj: vlastní)	60
Tabulka 2 TČ po krajích (zdroj: vlastní)	64
Tabulka 3 SWOT analýza (zdroj: vlastní).....	66
Tabulka 4 SWOT analýza (zdroj: vlastní).....	67

